

Νόμος για τα επιμελητήρια 4497-2017

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4497 ΦΕΚ Α' 171/13.11.2017

Ασκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 61 Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος μέρους, ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

- α. Ως Επιμελητήρια νοούνται οι αυτοτελείς, υποχρεωτικές ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων, που ασκούν εμπορική δραστηριότητα. Τα Επιμελητήρια είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία ασκούν τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητές τους επί ορισμένης χωρικής ενότητας.
- β. Ως Περιφερειακά Επιμελητηριακά Συμβούλια νοούνται τα συλλογικά όργανα σε επίπεδο περιφέρειας και στα οποία συμμετέχει το σύνολο των Επιμελητηρίων της οικείας περιφέρειας. Συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ'.
- γ. Ως Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.) νοείται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 2081/1992 (Α' 154), με έδρα την Αθήνα και έχει ως μέλη της όλα τα Επιμελητήρια της χώρας.

Άρθρο 62 Σκοπός Επιμελητηρίων

Σκοπός των Επιμελητηρίων, μέσα στα όρια της χωρικής ενότητας όπου ασκούν τις αρμοδιότητές τους, είναι:

- α. η προστασία και η ανάπτυξη του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας, των επαγγελμάτων, του τομέα παροχής υπηρεσιών, των εξαγωγών και κάθε κλάδου της οικονομίας, σύμφωνα με τα συμφέροντα και τους στόχους της εθνικής οικονομίας για την ανάπτυξη και την πρόοδο αυτής,
- β. η παροχή προς την Πολιτεία τεκμηριωμένων εισηγήσεων για κάθε οικονομικό θέμα, με γνώμονα πάντοτε την οικονομική ανάπτυξη της χωρικής ενότητας όπου ασκούν τις αρμοδιότητές τους και την εξυπηρέτηση του γενικότερου συμφέροντος της εθνικής οικονομίας,
- γ. η παροχή στα μέλη τους και σε κάθε ενδιαφερόμενο γνωμοδοτικών εισηγήσεων και πληροφοριών για κάθε οικονομικό θέμα,
- δ. η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης της δραστηριότητας των μελών τους, καθώς και

η κατ' εξουσιοδότηση άσκηση αρμοδιοτήτων δημοσίου δικαίου που αφορούν θέματα σύστασης, αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Άρθρο 63

Ίδρυση – Κατάργηση Επιμελητηρίων

- 1.** Τα Επιμελητήρια ιδρύονται και καταργούνται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Ε. που παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών μετά την αποστολή σχετικού ερωτήματος από τον Υπουργό. Μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, η πρόταση του Υπουργού εκδίδεται χωρίς γνώμη της Κ.Ε.Ε..
- 2.** Το προεδρικό διάταγμα ίδρυσης Επιμελητηρίου: α. Ορίζει την έδρα και τη χωρική ενότητα δραστηριότητας του Επιμελητηρίου. β. Ρυθμίζει θέματα διάρθρωσης των οργανικών μονάδων και κατανομής προσωπικού του Επιμελητηρίου. γ. Ρυθμίζει κάθε άλλο σχετικό με την ίδρυση θέμα.
- 3.** Το προεδρικό διάταγμα κατάργησης Επιμελητηρίου ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες και ιδίως: α. τα θέματα που συνδέονται με τα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των εμπράγματων δικαιωμάτων, τις υποχρεώσεις και το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων Επιμελητηρίων, β. τα θέματα που αφορούν σε εκκρεμεῖς δίκες, γ. τα θέματα του προσωπικού του καταργούμενου Επιμελητηρίου.
- 4.** Η χωρική ενότητα δραστηριότητας κάθε Επιμελητηρίου αντιστοιχεί τουλάχιστον σε εκείνη μιας Περιφερειακής Ενότητας και δεν μπορεί να υπερβαίνει εκείνη μιας περιφέρειας, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 3852/2010 (Α' 87). Με απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ιδρύονται παραρτήματα Επιμελητηρίου εντός της περιφερειακής ενότητας ή των περιφερειακών ενοτήτων όπου λειτουργεί.
- 5.** Δύο ή περισσότερα όμορα Επιμελητήρια ή αμιγή Επιμελητήρια της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας μπορούν να συγχωνεύονται, με χωροταξικά κριτήρια εντός της ίδιας περιφέρειας, με προεδρικό διάταγμα κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η πρόταση υποβάλλεται:
  - (α) μετά από γνώμη της Κ.Ε.Ε. που παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών μετά την αποστολή σχετικού ερωτήματος από τον Υπουργό. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται χωρίς γνώμη της Κ.Ε.Ε.,
  - (β) εναλλακτικά, κατόπιν εισήγησης του οικείου Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου.
- 6.** Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης προτείνει την έκδοση του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, ιδίως σε περιπτώσεις που τα μέλη Επιμελητηρίου είναι λιγότερα από πέντε χιλιάδες (5.000) και από τις οικονομικές καταστάσεις Επιμελητηρίου, προκύπτει αδυναμία του να συνεχίσει τη λειτουργία του σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο. Η διαπιστούμενη μείωση των μελών πρέπει να προκύπτει από τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης οικονομικής χρήσης, όπως υποβλήθηκαν από το εν λόγω Επιμελητήριο.

7. Το προεδρικό διάταγμα συγχώνευσης ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες και ιδίως:

- α. τα θέματα που συνδέονται με τα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των εμπράγματων δικαιωμάτων, τις υποχρεώσεις και το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνεύομενων Επιμελητηρίων,
- β. τα θέματα που αφορούν σε εκκρεμείς δίκες,
- γ. την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων,
- δ. την ίδρυση του Επιμελητηρίου, ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που θα προκύψει μετά τη συγχώνευση,
- ε. τη διάρθρωση των οργανικών μονάδων του, στ. τα θέματα του προσωπικού των συγχωνεύομενων Επιμελητηρίων.

8. Το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα μπορεί να προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία παραρτημάτων του Επιμελητηρίου, το οποίο θα προκύψει από συγχώνευση και σε άλλους δήμους, εκτός της έδρας του, της περιφερειακής ενότητας ή των περιφερειακών ενοτήτων όπου λειτουργεί.

Άρθρο 64 **Μέλη**

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, μέλη του Επιμελητηρίου είναι αυτοδίκαια τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που υποχρεούνται να εγγράφονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), σύμφωνα με το ν. 3419/2005 (Α' 297) από τη στιγμή εγγραφής τους σε αυτό και μέχρι τη διαγραφή τους από αυτό. Τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που δεν εγγράφονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ. αλλά ασκούν οικονομική ή επαγγελματική δραστηριότητα δικαιούνται να εγγράφονται στα Επιμελητήρια.

2. Ως μέλη του Επιμελητηρίου δικαιούνται να εγγράφονται μη εγκατεστημένα στη χώρα μας πρόσωπα, στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια αναστολής καταβολής του Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή αγαθών και εφαρμογή του συστήματος αντιστροφής της υποχρέωσης για τις παραδόσεις αγαθών στο εσωτερικό της χώρας, σύμφωνα με την παρ. 4α του άρθρου 29 του ν. 2960/2001 (Α' 265). Αρμόδιο Επιμελητήριο για την εγγραφή των ανωτέρω προσώπων ορίζεται το Επιμελητήριο του τόπου της προσωρινής εισαγωγής και αποθήκευσης των εν λόγω αγαθών.

3. Το μητρώο μελών που τηρεί κάθε Επιμελητήριο ενημερώνεται από το Γ.Ε.ΜΗ. σχετικά με τα μέλη τους αυτόματα για την εγγραφή και για κάθε άλλη οριστική πράξη. Εκτός των μητρώων που τηρούνται βάσει ειδικότερων διατάξεων νόμων, τα Επιμελητήρια μπορούν να τηρούν και άλλα στοιχεία για τα μέλη τους σε δευτερεύοντα μητρώα ή να τηρούν μητρώο επωνυμιών και διακριτικών τίτλων επιχειρήσεων που δεν εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ., μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50) περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα ανωτέρω μητρώα δεν χρησιμοποιούνται στον προέλεγχο και στην κατοχύρωση επωνυμίας και διακριτικού τίτλου εταιριών.

Άρθρο 65 **Αρμοδιότητες και δραστηριότητες Επιμελητηρίων**

1. Τα Επιμελητήρια ασκούν κάθε αρμοδιότητα σχετική με το σκοπό τους, καθώς και κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες δημόσιου δικαίου οι οποίες σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα. Επίσης συμβάλλουν στις διαδικασίες ενιαίας και απλοποιημένης άσκησης οικονομικής δραστηριότητας και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και κατάρτισης τεχνικών επαγγελμάτων, καθώς και προώθησης νέων παραγωγικών διαδικασιών.

2. Τα Επιμελητήρια έχουν ιδίως τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- α. Υποβάλλουν προς την Πολιτεία εισηγήσεις συμβουλευτικού ή γνωμοδοτικού χαρακτήρα για θέματα πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης, εμπορικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών ή γενικά για την εθνική οικονομία. Τα Επιμελητήρια διατυπώνουν τη γνώμη τους μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των εξήντα (60) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτά του θέματος.
- β. Μετά από πρόταση του ενός τρίτου (1/3) των ταμειακώς ενήμερων μελών του Επιμελητηρίου, διεξάγουν δημοψήφισμα μεταξύ των ταμειακώς ενήμερων μελών του, για κάθε θέμα της τοπικής ή εθνικής οικονομίας που εμπίπτει στις γνωμοδοτικές ή συμβουλευτικές αρμοδιότητές του. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων, εφόσον συμμετέχει το 60% των ταμειακώς ενήμερων μελών, και κοινοποιούνται ως γνωμοδότηση ή εισήγηση συμβουλευτικού χαρακτήρα στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εσωτερικών ορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, η οποία μπορεί να είναι ηλεκτρονική.
- γ. Μπορούν να συμμετέχουν σε επιτροπές και όργανα σχεδιασμού έργων υποδομής και μεριμνούν, με κάθε μέσο, για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της μεταποίησης, του τομέα υπηρεσιών με έμφαση στις εξαγωγές και γενικά για την αύξηση της παραγωγικότητας των μελών τους.
- δ. Χορηγούν στα μέλη τους πιστοποιητικά εγγραφής και καταγωγής προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/428 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2015 και της παρ. Δ' του άρθρου 109 του ν. 4314/2014 (Α' 265), καταγράφουν συστηματικά τα εμπορικά και επαγγελματικά έθιμα, παρέχουν πληροφορίες στα μέλη τους και στην Πολιτεία για τις αλλοδαπές αγορές, τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις και για άλλα συναφή θέματα. Ενημερώνουν τα μέλη τους για τα αναπτυξιακά, τα επενδυτικά και τα χρηματοδοτικά προγράμματα. Μελετούν τις τάσεις και εξελίξεις στην τοπική, περιφερειακή και εθνική οικονομία και υποβάλλουν σχετικές τεκμηριωμένες προτάσεις με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Επίσης εκπονούν μελέτες για τα μέλη τους σε συγκεκριμένες γεωγραφικές αγορές, στις οποίες αυτά πρόκειται να δραστηριοποιηθούν, εκδίδουν δε κατά τακτά χρονικά διαστήματα κλαδικές μελέτες, ανάλογα με τον ειδικότερο προσανατολισμό του κάθε Επιμελητηρίου και σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων και το οικείο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο.
- ε. Λειτουργούν και υποστηρίζουν το Γ.Ε.ΜΗ. για τις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν έδρα στη χωρική ενότητα αρμοδιότητάς τους. Συγκεκριμένα, προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. και της Υπηρεσίας Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.), σύμφωνα με τους νόμους 3419/2005 (Α' 297) και 4441/ 2016 (Α' 227).
- στ. Διενεργούν πραγματογνωμοσύνες και δειγματοληψίες και επιλύουν, με διαιτησία, εμπορικές διαφορές με βάση κατάλογο, που συντάσσεται κάθε δύο (2) χρόνια και ισχύει και για τις δικαστικές και διοικητικές αρχές. Οι αμοιβές των προσώπων που

συμμετέχουν στις εργασίες που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο καθορίζονται με απόφαση της οικείας Διοικητικής Επιτροπής.

ζ. Συνιστούν επιτροπές και ομάδες εργασίας από μέλη τους, υπαλλήλους τους ή τρίτους, και αναθέτουν σε εξειδικευμένα πρόσωπα την εκπόνηση μελετών και άλλων εργασιών, που έχουν σχέση με τους σκοπούς τους.

η. Αναλαμβάνουν και διεκπεραιώνουν κατ' εξουσιοδότηση και κάθε άλλο έργο συναφές με το σκοπό τους, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

3. Τα Επιμελητήρια ασκούν επίσης τις εξής δραστηριότητες για την επίτευξη του σκοπού τους:

α. Μπορούν να αναλάβουν, μόνα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, τη διαχείριση:
αα. επιχειρηματικών πάρκων, χώρων υποδοχής επιχειρήσεων και οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το ν. 3892/2011 (Α' 143),

ββ. μόνιμων εκθέσεων και εκθετηρίων χώρων, σταθμών, λιμένων, αιθουσών δημοπρασιών, γενικών αποθηκών, εργαστηρίων ανάλυσης και εξέτασης εμπορευμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Ε. καθορίζονται οι προϋποθέσεις άσκησης τέτοιων δραστηριοτήτων και ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες.

β. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστούν, είτε αυτοτελώς είτε με άλλους φορείς, εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες δεν υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101) με σκοπούς:

αα. την ανάπτυξη τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών,

ββ. την παροχή μη τυπικής εκπαίδευσης στα μέλη τους, σύμφωνα με την περίπτωση ι' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3879/2010 (Α'163), εφόσον οι εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αδειοδοτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. Θ' του ν. 4093/2012 (Α' 222),

γγ. την υλοποίηση κάθε μορφής συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και
δδ. την υποστήριξη αναπτυξιακών δράσεων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και την προαγωγή της επιχειρηματικής καινοτομίας και εξωστρέφειας.

Οι δραστηριότητες τέτοιων εταιρειών διακρίνονται σαφώς από τις αρμοδιότητες δημοσίου δικαίου που ασκούν οι οργανικές μονάδες των Επιμελητηρίων. Η σύσταση τέτοιων εταιρειών γνωστοποιείται εντός τριών (3) μηνών από την ίδρυσή τους και με ευθύνη της Διοικητικής Επιτροπής στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης με την υποβολή έκθεσης, στην οποία περιγράφεται ο οικονομικός σκοπός που θα εξυπηρετεί η εταιρία, αναλύονται τα μέσα και οι πόροι που θα έχει στην διάθεσή της για την επιδίωξή του και τεκμηριώνεται η σύνδεση των δραστηριοτήτων της εταιρείας με την αποστολή των Επιμελητηρίων. Σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής αυτής της έκθεσης, επιβάλλεται στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής η ποινή της αργίας έως δύο (2) μηνών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το Κεφάλαιο Ζ'.

γ. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορούν να συμμετέχουν σε κεφαλαιουχικές εταιρείες, η δραστηριότητα των οποίων εξυπηρετεί ειδικό σκοπό δημοσίου συμφέροντος και οι οποίες απολαμβάνουν όλων των ωφελειών εθνικής ή κοινοτικής χρηματοδότησης ή επιχορήγησης. Η συμμετοχή σε τέτοιες εταιρείες

εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2042/1992 (Α' 75).

Τα Επιμελητήρια που μετέχουν σε Εταιρίες Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 (Α' 143), δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 14 του ν. 2042/1992 (Α' 75). Για τη συμμετοχή σε ΕΑΝΕΠ, επιτρέπεται η αξιοποίηση μέρους του αποθεματικού τους μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Για την έκδοση της σχετικής απόφασης, το οικείο Επιμελητήριο καταθέτει αίτηση η οποία περιλαμβάνει:

αα. Αναφορά στο ύψος του ποσού που ενδιαφέρεται να επενδύσει και

ββ. Έκθεση Τεκμηρίωσης της Σκοπιμότητας σχετικά με τις προβλεπόμενες επιπτώσεις ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 3982/2011.

δ. Τα Επιμελητήρια μπορούν να συμμετέχουν στο κεφάλαιο των εταιρειών των περιπτώσεων β' και γ', καθώς και σε κάθε αύξηση αυτού, αλλά δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε επιχορήγηση των εν λόγω εταιρειών, ούτε η σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών ή τεχνικού έργου με αυτές.

ε. Διεξάγουν σεμινάρια, οργανώνονταν συνέδρια και χορηγούν τις σχετικές βεβαιώσεις στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή σε συνεργασία με αναγνωρισμένα ίνστιτούτα.

στ. Εκδίδουν περιοδικά ή βιβλία ή επιχορηγούν τέτοιες εκδόσεις, επιχειρηματικού και αναπτυξιακού κυρίως περιεχομένου και μεριμνούν για αντίστοιχες ηλεκτρονικές εκδόσεις.

ζ. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου επιχορηγούν πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους ή γενικότερα της εθνικής οικονομίας, απονέμουν βραβεία ή άλλες τιμητικές διακρίσεις για διακεκριμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Το συνολικό ποσό που διατίθεται ετησίως για τις επιχορηγήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% των ετήσιων τακτικών εσόδων κάθε Επιμελητηρίου.

η. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους ενισχύουν οικονομικά δράσεις επαγγελματικών συλλόγων, συμπεριλαμβανομένων των αναγνωρισμένων συνδικαλιστικών οργανώσεων υπαλλήλων των Επιμελητηρίων και εργοδοτικών οργανώσεων, εμπορικών ή βιοτεχνικών συλλόγων ή Ομοσπονδιών αυτών, Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και σωματείων στο πλαίσιο του σκοπού τους. Το συνολικό ποσό που διατίθεται ετησίως για τις επιχορηγήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% των ετήσιων τακτικών εσόδων κάθε Επιμελητηρίου.

Το ανωτέρω ποσοστό μπορεί να αυξηθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από τεκμηριωμένο αίτημα Επιμελητηρίου, με σκοπό, αποκλειστικά, την κάλυψη δαπανών μισθοδοσίας υπαλλήλων των φορέων του α' εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, οι οποίοι διατίθενται στο οικείο Επιμελητήριο για την υποστήριξη των εργασιών του τακτικού προσωπικού και οι οποίοι είχαν προσληφθεί πριν από τη δημοσίευση του ν. 4497/2017.

Σε περίπτωση έκτακτης και επείγουσας ανάγκης, το ποσοστό της παραγράφου 1 μπορεί να αυξηθεί κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από τεκμηριωμένο αίτημα Επιμελητηρίου, με σκοπό, αποκλειστικά, την παροχή κάθε μορφής δωρεάς προς φορείς του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3Α του ν. 4182/2013 (Α' 185).

Η μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων των φορέων του α' εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, οι οποίοι διατίθενται στο οικείο Επιμελητήριο για την υποστήριξη των εργασιών του τακτικού προσωπικού και οι οποίοι είχαν προσληφθεί πριν από τη δημοσίευση του ν. 4497/2017, δεν δύναται να υπερβαίνει την αντίστοιχη μισθολογική κατάταξη του τακτικού προσωπικού του οικείου Επιμελητηρίου.

Θ. Υλοποιούν δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών τους σχετικά με το έργο που επιτελούν. Για την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας διατηρούν υποχρεωτικά ιστοσελίδα, στην οποία δημοσιεύονται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, οι οικονομικές καταστάσεις τους, πληροφορίες για τις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ., ο ετήσιος προγραμματισμός και ο απολογισμός δράσεων, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που αφορά την αποστολή των επιμελητηρίων. Το συνολικό ποσό που διατίθεται ετησίως για δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης, μέσω καταχωρήσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 3% των ετήσιων τακτικών εσόδων κάθε Επιμελητηρίου.

I. Συμβάλλουν στην αντιμετώπιση καταστάσεων ανάγκης, ιδίως φυσικών καταστροφών, οι οποίες πλήττουν τη χωρική ενότητα αρμοδιότητάς τους, όμορη περιοχή ή την επικράτεια στο σύνολό της.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 15 ΝΟΜΟΣ 4684/2020](#) και ισχύει από 25/4/2020
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

4. Η πραγματοποίηση των δαπανών, που αφορούν στις δραστηριότητες των εδαφίων στ', ζ' και η' της παραγράφου 3, υλοποιούνται με απόφαση της διοικούσας επιτροπής, η οποία κοινοποιείται με αναλυτικό πίνακα στο Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Κάθε δημόσια αρχή και φορέας του δημοσίου τομέα υποχρεούται, αν αυτό δεν αντίκειται στις κείμενες διατάξεις, να παρέχει στα Επιμελητήρια κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των σκοπών τους και την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 66

Κέντρα Υποστήριξης Επιχειρήσεων

1. Τα Επιμελητήρια αναλαμβάνουν τη λειτουργία και το συντονισμό των Κέντρων Υποστήριξης Επιχειρήσεων (Κ.Υ.ΕΠΙΧ.). Αποστολή των Κέντρων αυτών είναι η παροχή διοικητικών πληροφοριών και η υποστήριξη των εταιρειών κάθε νομικής μορφής, καθώς και των ατομικών επιχειρήσεων, στη διεκπεραίωση διαδικασιών δημοσίου δικαίου, από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης. Προς αυτό το σκοπό συνεργάζονται με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την οργάνωση και

λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), των Υπηρεσιών μιας Στάσης και των Υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ..

2. Το Κ.Υ.ΕΠΙΧ. ασκεί τις εξής αρμοδιότητες: α. ενημερώνει και πληροφορεί τις επιχειρήσεις για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων,
β. παραλαμβάνει αιτήσεις επιχειρήσεων για τη διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, τα στοιχεία των οποίων καταχωρεί σε ειδικό πρωτόκολλο. Διαθέτει για διευκόλυνσή τους έντυπα αιτήσεων κατά την παρ. 3 του άρθρου 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45),
γ. ελέγχει την πληρότητα των αιτήσεων των επιχειρήσεων και, αν για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, το Κ.Υ.ΕΠΙΧ. τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των επιχειρήσεων,
δ. διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των επιχειρήσεων, στην αρμόδια για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσία, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο. Το τελικό έγγραφο αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία και πάλι στο Κ.Υ.ΕΠΙΧ. όπου είχε υποβληθεί η αρχική αίτηση, από το οποίο το παραλαμβάνει εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της επιχείρησης ή αποστέλλεται στην επιχείρηση από το Κ.Υ.ΕΠΙΧ. στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί με συστημένη επιστολή και με αντικαταβολή,
ε. διεκπεραιώνει τις διαδικασίες των άρθρων 6 και 8 του ν. 4442/2016 (Α' 230) για την άσκηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων. Για την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας το Κ.Υ.ΕΠΙΧ. πιστοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, μετά από αξιολόγηση της συνδρομής των εφαρμόσιμων απαιτήσεων του σχετικού προτύπου από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης και απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, η οποία αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Δεν μπορεί να μετάσχει στις συνεδριάσεις του αρμόδιου οργάνου χορήγησης έγκρισης ή ελέγχου δραστηριότητας, η οποία υπάγεται στη διαδικασία της γνωστοποίησης, οποιονδήποτε πρόσωπο έχει υλικό ή θητικό συμφέρον από την άσκηση της δραστηριότητας ή είναι συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, έως το δεύτερο βαθμό, με άλλο πρόσωπο που έχει τέτοιο συμφέρον.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Ε. και του οικείου Επιμελητηρίου η οποία κοινοποιείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, συστήνονται Κ.Υ.ΕΠΙΧ. στην έδρα ή σε παραρτήματα κάθε Επιμελητηρίου και ορίζεται η χωρική αρμοδιότητα, καθώς και ο κανονισμός λειτουργίας τους. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η απόφαση εκδίδεται χωρίς γνώμη της Κ.Ε.Ε. και του οικείου Επιμελητηρίου.

4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Ε., η οποία κοινοποιείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, ορίζονται οι κατηγορίες υποθέσεων που διεκπεραιώνονται από τα Κ.Υ.ΕΠΙΧ. και εξειδικεύεται η διαδικασία διεκπεραίωσής τους, καθώς και οι όροι διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων που τις υποστηρίζουν. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η απόφαση εκδίδεται χωρίς γνώμη της Κ.Ε.Ε. και του οικείου Επιμελητηρίου.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ρυθμίζεται αναλυτικά η διαδικασία πιστοποίησης και λειτουργίας των Κ.Υ.ΕΠΙΧ. για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών έγκρισης και γνωστοποίησης μεταποιητικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 67

Δομή – Οργάνωση Επιμελητηρίων

1. Τα Επιμελητήρια κατανέμουν τα μέλη τους στα εξής τμήματα ανάλογα με τη δραστηριότητα των μελών τους: α) μεταποιητικό, β) εμπορικό και γ) υπηρεσιών. Ειδικά τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια κατανέμουν τα μέλη τους σε τμήματα επαγγελματιών και υπηρεσιών, ενώ τα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια κατανέμουν τα μέλη τους σε τμήματα βιοτεχνών και υπηρεσιών.

2. Τα Τμήματα δεν έχουν αυτοτέλεια. Την προεδρία τους ασκεί ο αιρετός πρόεδρος τους ή ο νόμιμος αναπληρωτής του. Τα Τμήματα εισηγούνται προς τη διοίκηση του οικείου Επιμελητηρίου, για κάθε θέμα της αρμοδιότητάς τους.

3. Το αντικείμενο δραστηριότητας των επιχειρήσεων για την κατάταξή τους κατά τις διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος, ανά Επιμελητήριο ή τμήμα Επιμελητηρίου, κρίνεται σύμφωνα με την κύρια δραστηριότητά τους όπως αυτή προκύπτει από την Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων, που ορίζεται με την 1100330/1954/ΔΜ/6.10.2008 (Β' 2149) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι κύριοι κωδικοί αριθμοί δραστηριότητας επιχειρήσεων που αντιστοιχούν σε κάθε τμήμα. Όταν το αντικείμενο επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν περιλαμβάνεται στις διακρίσεις αυτές, τότε οι οικείες επιχειρήσεις ταξινομούνται στα κατά περίπτωση Επιμελητήρια ή στα τμήματα αυτών, σύμφωνα με το αντικείμενο που δηλώνουν ή που προκύπτει από τα προσαγόμενα έγγραφα (καταστατικό ή έναρξη επιτηδεύματος) και το οποίο ευρίσκεται εγγύτερα προς δραστηριότητα που ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος.

4. Μέλος μπορεί να ζητήσει τη μετακίνησή του σε διαφορετικό τμήμα ή διαφορετικό Επιμελητήριο της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του, εφόσον προκύπτει ότι έχει τουλάχιστον έναν (1) κύριο κωδικό αριθμό δραστηριότητας που αντιστοιχεί στο τμήμα ή το Επιμελητήριο στο οποίο αιτείται να μετακινηθεί. Αν αμφισβητείται η κατάταξη μέλους στο οικείο Επιμελητήριο, επιλαμβάνεται τριμελής επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα Επιμελητήρια της Περιφέρειας Αττικής ή της οικείας Περιφέρειας για τα υπόλοιπα Επιμελητήρια, ως Πρόεδρο, και από έναν εκπρόσωπο καθενός από τα δύο Επιμελητήρια. Αν αμφισβητείται η κατάταξη μέλους σε Τμήμα του οικείου Επιμελητηρίου επιλαμβάνεται η Διοικητική Επιτροπή του οικείου Επιμελητηρίου.

5. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου μπορεί να ιδρύονται και άλλα Τμήματα. Αν αμφισβητείται η κατάταξη μέλους σε Τμήμα του οικείου Επιμελητηρίου, επιλαμβάνεται η Διοικητική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει σχετικά.

6. Για τη δημιουργία Τμήματος σε Επιμελητήρια, τα οποία εδρεύουν στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, απαιτούνται τουλάχιστον διακόσιες (200) επιχειρήσεις και για τα υπόλοιπα Επιμελητήρια της Χώρας απαιτούνται τουλάχιστον εκατό (100) επιχειρήσεις. Ο αριθμός των επιχειρήσεων που απαιτείται κατά το προηγούμενο εδάφιο μπορεί να μειώνεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του οικείου Επιμελητηρίου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
Άρθρο 68
Όργανα διοίκησης

Τα όργανα διοίκησης των Επιμελητηρίων είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Διοικητική Επιτροπή

Άρθρο 69
Διοικητικό Συμβούλιο

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τα μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν δικαίωμα ψήφου κατά το άρθρο 72, με εκλογές που διεξάγονται κάθε τέταρτο έτος, σε ημερομηνία μεταξύ της 15ης Νοεμβρίου και της 15ης Δεκεμβρίου που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου.

2. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Επιμελητηρίων καθορίζεται με βάση τα εγγεγραμμένα στο Επιμελητήριο μέλη ως εξής:
α. μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000), είκοσι ένα (21) μέλη,
β. από δεκαπέντε χιλιάδες και ένα (15.001) έως είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000), τριάντα ένα (31) μέλη,
γ. από είκοσι πέντε χιλιάδες και ένα (25.001) έως τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000), σαράντα ένα (41) μέλη,
δ. από τριάντα πέντε χιλιάδες και ένα (35.001), πενήντα ένα (51) μέλη,
ε. στα Διοικητικά Συμβούλια των Επιμελητηρίων Κυκλαδων και Δωδεκανήσου, πενήντα ένα (51) μέλη και
στ. στα Διοικητικά Συμβούλια των Επιμελητηρίων Αττικής και Θεσσαλονίκης, με αριθμό εγγεγραμμένων μελών μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000), σαράντα ένα (41) μέλη.

3. Ο αριθμός των αντιπροσώπων του κάθε Τμήματος στο Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, με βάση τα εξής κριτήρια:
α. τον αριθμό των μελών του κάθε Τμήματος, β. τη συνεισφορά αυτών στην τοπική οικονομία και γ. τις θέσεις εργασίας που καλύπτονται από τη δραστηριότητά τους.

4. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει καθήκοντα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της εφορευτικής επιτροπής, με την οποία ανακηρύσσονται οι εκλεγόμενοι. Η ανάληψη των καθηκόντων κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν εμποδίζεται από την υποβολή ενστάσεων κατά του κύρους των αρχαιρεσιών ή της εκλογής συγκεκριμένου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου. Η

θητεία του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου ίσχυει ως την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συζητεί τα σημαντικότερα θέματα του εμπορίου, της μεταποίησης και των υπηρεσιών, απονέμει τιμητικές διακρίσεις, που σχετίζονται με τα θέματα αυτά, εγκρίνει τον οικονομικό απολογισμό, τον ισολογισμό τον προϋπολογισμό και τον προγραμματισμό δράσεων του Επιμελητηρίου, παύει ή αντικαθιστά μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, με απόφαση της πλειοψηφίας των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών του, και αποφασίζει για κάθε θέμα, που έχει σχέση με την επιμελητηριακή δραστηριότητα. Σε περίπτωση παύσης ή αντικατάστασης του συνόλου των μελών της Διοικητικής Επιτροπής και μέχρι τον ορισμό νέων, τα καθήκοντα αυτής ασκούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

6. Οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται δημόσια και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ύστερα από σχετική αιτιολόγηση, κεκλεισμένων των θυρών, τακτικά μεν μία φορά το μήνα, εκτός από το μήνα Αύγουστο, έκτακτα δε εφόσον ζητηθεί από τα δύο πέμπτα (2/5) των μελών του. Η διεξαγωγή των συνεδριάσεων είναι δυνατή και μέσω εφαρμογών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (τηλεδιάσκεψη). Για τα Επιμελητήρια, η χωρική αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται σε περισσότερα του ενός νησιά, οι τακτικές συνεδριάσεις μπορούν να διεξάγονται μέσω τηλεδιάσκεψης. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει νόμιμα αν είναι παρούσα η απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και, αν διεξάγεται επαναληπτική συνεδρίαση, με την παρουσία του ενός τρίτου (1/3) των μελών, οι δε αποφάσεις του λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων.

Οπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 46 ΝΟΜΟΣ 4605/2019](#) και ισχύει από 1/4/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

7. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων, θεσπίζεται ο ενιαίος κανονισμός αρμοδιοτήτων και λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου των Επιμελητηρίων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων του στη Διοικητική Επιτροπή. Απαγορεύεται η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν στην έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του Επιμελητηρίου, στη σύσταση εταιρειών ή στη συμμετοχή σε εταιρείες και στην πρόσληψη προσωπικού. Η μεταβίβαση των λοιπών αρμοδιοτήτων ισχύει μέχρι την ανάκλησή της.

8. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε Επιμελητηρίου μπορούν να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου:

- α. ο πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου της έδρας του Επιμελητηρίου και της οικείας ομοσπονδίας επαγγελματών και βιοτεχνών,
- β. ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι του οικείου Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου, εφόσον δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου,
- γ. οι πρόεδροι του οικείου Συνδέσμου Εμπορικών Αντιπροσώπων και του οικείου Συνδέσμου Βιομηχανιών και του οικείου Συνδέσμου Εξαγωγέων,
- δ. ένας εκπρόσωπος της Περιφερειακής Ενότητας Δήμων (ΠΕΔ) της οικείας Περιφέρειας,
- ε. ο Αντιπεριφερειάρχης της Περιφερειακής Ενότητας ή των Περιφερειακών

Ενοτήτων στις οποίες εκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα του Επιμελητήριου, στ. πρώην Πρόεδροι του Επιμελητηρίου.

9. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχουν επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο διοικητικός προϊστάμενος του Επιμελητηρίου, οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και, κατά περίπτωση, οι προϊστάμενοι άλλων οργανικών μονάδων, καθώς και εκπρόσωπος του συλλόγου των εργαζομένων στο Επιμελητήριο.

10. Ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου, που αναπληρώνεται από τους αντιπροέδρους κατά τη σειρά της παραγράφου 3 του άρθρου 70, προεδρεύει των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και προσκαλεί τα μέλη στις συνεδριάσεις.

Άρθρο 70

Διοικητική Επιτροπή

1. Η Διοικητική Επιτροπή κάθε Επιμελητηρίου αποτελείται από επτά (7) μέλη όταν το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από είκοσι ένα (21) ή τριάντα ένα (31) ή σαράντα ένα (41) μέλη και εννέα (9) μέλη όταν το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πενήντα ένα (51) μέλη. Ειδικά οι διοικητικές επιτροπές των Επιμελητηρίων Κυκλαδών και Δωδεκανήσου αποτελούνται από επτά (7) μέλη.

2. Η Διοικητική Επιτροπή ψηφίζει τον κανονισμό λειτουργίας της, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Είναι αρμόδια και υπεύθυνη για την εύρυθμη λειτουργία του Επιμελητηρίου και λαμβάνει οποιαδήποτε απόφαση προς το σκοπό αυτόν, συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο και εκτελεί τις αποφάσεις αυτού, εγκρίνει και διενεργεί τις δαπάνες σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ. Ειδικότερα, είναι αρμόδια:

- α. για την εκπροσώπηση του Επιμελητηρίου σε επιτροπές και όργανα σχεδιασμού έργων υποδομής,
- β. για τη χορήγηση πιστοποιητικών και άλλων βεβαιώσεων,
- γ. για πραγματογνωμοσύνες, δειγματοληψίες και διαιτησίες,
- δ. για τη σύσταση επιτροπών και ομάδων εργασίας, ε. για την ανάθεση εκπόνησης μελετών, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 77, καθώς και την έκδοση περιοδικών και βιβλίων,
- στ. για την επιμέλεια της σύνταξης, την υποβολή προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς και τη σύνταξη του απολογισμού και του προγραμματισμού του Επιμελητηρίου.

3. Η Διοικητική Επιτροπή αναθέτει στα μέλη της καθήκοντα εποπτείας, παρακολούθησης και σχεδιασμού των εργασιών του Επιμελητηρίου ως εξής:

- α. Ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου προεδρεύει των συνεδριάσεων της Διοικητικής Επιτροπής, κατευθύνει και συντονίζει τις ενέργειές της, την ενημερώνει για κάθε επείγον ζήτημα και συμβάλλει στην επίλυσή του. Επίσης, εκπροσωπεί το Επιμελητήριο ενώπιον των αρχών και υπογράφει τα έγγραφα του Επιμελητηρίου, με τα οποία υλοποιούνται οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου. Εξαιρούνται τα έγγραφα, που υπογράφονται από τον οικονομικό επόπτη, σύμφωνα με την περίπτωση δ' του παρόντος, καθώς και τα έγγραφα, που υπογράφονται από τον διοικητικό προϊστάμενο, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 80.
- β. Οι αντιπρόεδροι αναπληρώνουν τον πρόεδρο κατά τη σειρά εκλογής τους. Όταν η

Διοικητική Επιτροπή έχει επτά (7) μέλη, οι αντιπρόεδροι είναι δύο (2). Όταν η Διοικητική Επιτροπή έχει εννέα (9) μέλη, οι αντιπρόεδροι είναι τρεις (3).

γ. Ο γενικός γραμματέας εποπτεύει την εφαρμογή των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικητικής Επιτροπής από τις οργανικές μονάδες του Επιμελητηρίου, τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων των οργάνων του Επιμελητηρίου και αναπληρώνει κατά περίπτωση, τον οικονομικό επόπτη, τον Υπεύθυνο Γ.Ε.ΜΗ. και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων και τον Υπεύθυνο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Επιχειρήσεων.

δ. Ο οικονομικός επόπτης: αα. εποπτεύει την είσπραξη των πόρων του Επιμελητηρίου για την πληρωμή δαπανών, ββ. παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την εν γένει οικονομική κατάσταση και περιουσία του Επιμελητηρίου,

γγ. υπογράφει μαζί με τον οικονομικό προϊστάμενο όλα τα εντάλματα και τις επιταγές του Επιμελητηρίου,

δδ. υπογράφει την έκθεση, στην οποία αιτιολογείται κάθε υπέρβαση άνω του 5% από τα προϋπολογισθέντα, κατά το αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος, έσοδα ή έξοδα του Επιμελητηρίου, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα ετήσια οικονομικά στοιχεία,

εε. αναπληρώνει νόμιμα τον γενικό γραμματέα σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του τελευταίου.

ε. Ο Υπεύθυνος Γ.Ε.ΜΗ. και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων είναι αρμόδιος για την εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων Γ.Ε.ΜΗ., Υ.Μ.Σ. και Κ.Υ.ΕΠΙΧ. του Επιμελητηρίου. Ειδικότερα:

αα. διαβιβάζει στα αρμόδια όργανα προτάσεις για τη βελτίωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου αυτού και την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου των Κ.Υ.ΕΠΙΧ., σε συνεργασία με τους προϊστάμενους των οικείων οργανικών μονάδων του Επιμελητηρίου,

ββ. παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση των προθεσμιών που ορίζει ο νόμος σχετικά με την καταχώρηση και τη δημοσίευση πράξεων στο Γ.Ε.ΜΗ.,

γγ. μεριμνά για τη συμμετοχή των υπαλλήλων των οργανικών μονάδων σε σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και την επαρκή στελέχωση αυτής, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των προϊσταμένων των οικείων οργανικών μονάδων,

δδ. εποπτεύει την απρόσκοπτη εφαρμογή των τεχνικών αλλαγών στα πληροφοριακά συστήματα του Γ.Ε.ΜΗ. από τις οργανικές μονάδες Γ.Ε.ΜΗ., Υ.Μ.Σ. και Κ.Υ.ΕΠΙΧ..

στ. Ο Υπεύθυνος Συμβουλευτικής Υποστήριξης Επιχειρήσεων είναι αρμόδιος για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων του Επιμελητηρίου που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μελών του σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα:

αα. μεριμνά για την τακτική και έγκαιρη ενημέρωση των μελών του Επιμελητηρίου σχετικά με διεθνείς εκθέσεις που άπτονται των δραστηριοτήτων τους και συντονίζει τη συμμετοχή τους σε αυτές,

ββ. επιμελείται, σε συνεργασία με τους προϊσταμένους των αρμόδιων οργανικών μονάδων, της διοργάνωσης ενημερωτικών συνεδρίων και ημερίδων με αντικείμενο το θεσμικό πλαίσιο που διέπει όλα τα στάδια του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης, ευκαιρίες ιδιωτικής ή δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και δυνατότητες λειτουργικής αναβάθμισης μιας εταιρίας,

γγ. έχει τη γενική εποπτεία των εκδόσεων του Επιμελητηρίου.

4. Η Διοικητική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει και άλλα καθήκοντα στα υπόλοιπα μέλη.

5. Η Διοικητική Επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρο αυτής ή ύστερα από αίτημα δύο (2) τουλάχιστον μελών της, λαμβάνει τις αποφάσεις της με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και συνεδριάζει νόμιμα, αν είναι παρούσα η απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, οι δε αποφάσεις της λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

6. Με απόφασή του, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο πρόεδρος μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής συγκεκριμένων εγγράφων στον γενικό γραμματέα, στον επόπτη Γ.Ε.ΜΗ. και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων, στον επόπτη Συμβουλευτικής Υποστήριξης Επιχειρήσεων, στον οικονομικό επόπτη ή σε προϊσταμένους οργανικών μονάδων των Επιμελητηρίων.

Άρθρο 71

Αναπλήρωση και αυτοδίκαιη έκπτωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου, Διοικητικής Επιτροπής και εκτελεστικών επιτροπών

1. Θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που έμεινε κενή συμπληρώνεται από τον πίνακα επιλαχόντων του ίδιου συνδυασμού. Αν δεν υπάρχουν επιλαχόντες, ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης διορίζει τα ελλείποντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, επιλέγοντας αυτά, μεταξύ πέντε (5), έως δέκα (10) προσώπων, τα οποία υποδεικνύει το Διοικητικό Συμβούλιο από προτεινόμενο κατάλογο του οικείου συνδυασμού.

2. Αν ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθεί, για οποιονδήποτε λόγο, κάτω από το μισό, διενεργούνται εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Διοικητικής Επιτροπής εκπίπτει αυτοδίκαια από τη θέση του ή το αξίωμά του, εφόσον απουσιάσει αδικαιολόγητα σε περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς συνεδριάσεις ή απολέσει την ιδιότητα του εκλογέα ή του εκλόγιμου, για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 72. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, κατά την πρώτη συνεδρίασή του μετά τη συνδρομή του λόγου έκπτωσης και, αν δεν εκδοθεί η πράξη αυτή από το Διοικητικό Συμβούλιο, τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Θέση μέλους της Διοικητικής Επιτροπής που κενώθηκε συμπληρώνεται κατόπιν ψηφοφορίας στο Διοικητικό Συμβούλιο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που ανήκει στον ίδιο συνδυασμό.

5. Τα μέλη που απώλεσαν την ιδιότητα του εκλογέα ή εξέπεσαν από το αξίωμά τους για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορούν να επανεκλεγούν στις αμέσως επόμενες εκλογές.

Άρθρο 72

Δικαίωμα ψήφου

1. Δικαίωμα ψήφου έχουν τα μέλη των Επιμελητηρίων, εφόσον είναι ταμειακώς ενήμερα και έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από την εγγραφή τους στο οικείο Επιμελητήριο, ως εξής:

α. Κάθε φυσικό πρόσωπο διαθέτει μία ψήφο. β. Κάθε προσωπική εταιρεία διαθέτει

δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται ως εξής: αα. για τις ομόρρυθμες εταιρείες, από δύο ομόρρυθμους εταίρους της, που υποδεικνύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτών,

ββ. για τις ετερόρυθμες εταιρείες, είτε από δύο ομόρρυθμους εταίρους είτε από τον ομόρρυθμο και έναν ετερόρυθμο εταίρο, που υποδεικνύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτών.

γ. Κάθε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται είτε από δύο διαχειριστές είτε από έναν διαχειριστή και έναν εταίρο, οι οποίοι υποδεικνύονται από την εταιρεία.

δ. Κάθε μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει μία ψήφο. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διαχειριστή της.

ε. Κάθε Ανώνυμη Εταιρεία διαθέτει τρεις ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τρεις εκπροσώπους, οι οποίοι πρέπει να είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτατα διοικητικά στελέχη και υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

στ. Κάθε μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία διαθέτει μία ψήφο. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διαχειριστή της.

ζ. Οι υπόλοιπες Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες διαθέτουν δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται είτε από δύο διαχειριστές είτε από έναν διαχειριστή και έναν εταίρο που υποδεικνύονται από την εταιρεία.

η. Κάθε υποκατάστημα ημεδαπής επιχείρησης διαθέτει μία ψήφο ανά Επιμελητήριο. Σε περίπτωση που περισσότερα του ενός υποκαταστήματα ημεδαπής επιχείρησης είναι εγγεγραμμένα στο ίδιο Επιμελητήριο, δικαίωμα ψήφου έχει μόνο ένα υποκατάστημα, που υποδεικνύεται από τη διοίκηση της έδρας. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διευθυντή του υποκαταστήματος ή τον αναπληρωτή αυτού.

θ. Κάθε αλλοδαπή ανώνυμη εταιρεία και εταιρεία περιορισμένης ευθύνης διαθέτει μία ψήφο, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον νόμιμο εκπρόσωπο.

ι. Κάθε συνεταιρισμός διαθέτει δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα ή τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να είναι του μέλη του Δ.Σ..

2. Νομικά πρόσωπα, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας στο Γ.Ε.ΜΗ. μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα. Φυσικά πρόσωπα ή υποκαταστήματα ημεδαπών επιχειρήσεων, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας Γ.Ε.ΜΗ. ή την ετήσια συνδρομή στο οικείο Επιμελητήριο μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα.

3. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται προσωπικά. Στερούνται του δικαιώματος ψήφου:

α. όσοι έχουν στερηθεί αμετακλήτως τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή,

β. όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, γ. όσοι έχουν καταδικαστεί αμετακλήτως σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, αισχροκέρδεια, νοθεία, απιστία, ψευδορκία, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία, λαθρεμπορία, τοκογλυφία, παράβαση των άρθρων 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348Α, 349, 350, 351, 351Α, και 353 του Ποινικού Κώδικα ή για παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών,

δ. όσοι έχουν καταδικαστεί αμετακλήτως σε ποινή φυλάκισης για παράβαση της νομοθεσίας που διέπει τις ανώνυμες εταιρείες, της τελωνειακής νομοθεσίας ή για παράνομη άσκηση εμπορικού επαγγέλματος ή για παραβάσεις του ν. 4072/2012 (Α'

86) και δεν έχουν παρέλθει τέσσερα (4) έτη από την αποκατάστασή τους, ε. όσοι έχουν κηρυχθεί, τελεσιδίκως, σε κατάσταση πτώχευσης και δεν έχουν αποκατασταθεί ή αυτοί που οι επιχειρήσεις τους τελούν υπό αναγκαστική εκκαθάριση.

4. Εκλόγιμοι είναι όσοι έχουν τα προσόντα του εκλογέα και διετέλεσαν μέλη Επιμελητηρίου τουλάχιστον για δύο (2) τελευταία έτη ή για τρία (3) έτη την πενταετία πριν από την ημερομηνία προκήρυξης των εκλογών, είτε ατομικά είτε ως μέλη ή διαχειριστές προσωπικών εταιρειών, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή ως μέλη διοικητικών συμβουλίων ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή ως εκπρόσωποι υποκαταστημάτων ελληνικών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων. Οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι είναι εκλόγιμοι.

Άρθρο 73

Διεξαγωγή εκλογών και κατανομή εδρών

1. Οι εκλογές διεξάγονται με ενιαίο για όλα τα τμήματα του Επιμελητηρίου ψηφοδέλτιο ανά συνδυασμό και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

2. Το ψηφοδέλτιο ενός συνδυασμού περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν υποψήφιο από κάθε Τμήμα του Επιμελητηρίου. Ο αριθμός των υποψήφιων ανά συνδυασμό από κάθε φύλο ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Όταν ο συνολικός αριθμός των υποψηφίων ενός συνδυασμού είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο αριθμός των υποψηφιών ανά συνδυασμό από κάθε φύλο ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των υποψηφίων. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

3. Ο αριθμός των εκπροσώπων για το Δ.Σ κάθε Επιμελητηρίου κατανέμεται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη ως εξής:

α. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται δια του συνολικού αριθμού των εδρών του Διοικητικού Συμβουλίου. Το πηλίκο της διαίρεσης αυτής αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

β. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν καταλαμβάνει τόσες έδρες όσοι είναι οι υποψήφιοί του.

γ. Ο επικεφαλής του ψηφοδελτίου καταλαμβάνει την πρώτη έδρα του συνδυασμού σε τμήμα της επιλογής του, στο οποίο ο συνδυασμός έχει λάβει τουλάχιστον μία (1) έδρα.

δ. Οι έδρες για το Διοικητικό Συμβούλιο που δεν έχουν διατεθεί με τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων κατανέμονται ανά μία στους συνδυασμούς κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους.

4. Οι εκπρόσωποι για το Δ.Σ. κάθε συνδυασμού, οι οποίοι έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3, κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων ως εξής:

α. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων ανά Τμήμα διαιρείται με το συνολικό αριθμό των εδρών του οικείου Τμήματος, όπως αυτός καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 69. Το πηλίκο της διαίρεσης αυτής

αποτελεί το εκλογικό μέτρο του Τμήματος.

β. Κάθε συνδυασμός λαμβάνει ανά Τμήμα τόσες έδρες, όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο του Τμήματος στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε στο οικείο Τμήμα.

γ. Αν ο συνολικός αριθμός εδρών που καταλαμβάνει ένας συνδυασμός από όλα τα Τμήματα, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, είναι μεγαλύτερος του αριθμού των εδρών που δικαιούται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, οι πλεονάζουσες έδρες ανακατανέμονται ως εξής:

αα. οι πλεονάζουσες έδρες του συνδυασμού αφαιρούνται ανά μία από εκείνα τα τμήματα στα οποία ο συνδυασμός συγκέντρωσε τα χαμηλότερα ποσοστά ψήφων κατά αύξουσα σειρά,

ββ. στη συνέχεια, αυτές οι έδρες κατανέμονται ανά μία και κατά φθίνουσα σειρά σε εκείνους τους συνδυασμούς οι οποίοι δικαιούνται επιπλέον έδρες και έχουν συγκεντρώσει τα υψηλότερα ποσοστά ψήφων σε αυτά τα τμήματα.

δ. Οι έδρες των επιμέρους Τμημάτων που παραμένουν αδιάθετες κατανέμονται ως εξής:

αα. Ο πρώτος σε ψήφους συνδυασμός καταλαμβάνει αδιάθετες έδρες κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων στα επιμέρους Τμήματα μέχρι να συμπληρώσει το συνολικό αριθμό των εδρών που δικαιούται. Αν ο συνολικός αριθμός εδρών που καταλαμβάνει ο συνδυασμός από όλα τα Τμήματα εξακολουθεί να είναι μικρότερος του αριθμού των εδρών που δικαιούται σύμφωνα με την παράγραφο 3, καταλαμβάνει διαδοχικά τις επιπλέον έδρες σε εκείνα τα τμήματα όπου υπάρχουν αδιάθετες έδρες και ο συνδυασμός συγκέντρωσε τα υψηλότερα ποσοστά ψήφων κατά φθίνουσα σειρά.

ββ. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται ακολούθως, κατά σειρά συνολικού αριθμού ψήφων, για τους υπόλοιπους συνδυασμούς, οι οποίοι δικαιούνται αδιάθετες έδρες.

ε. Συνδυασμός που δικαιούται έδρες σύμφωνα με την κατανομή της παραγράφου 3 και έχει λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων, ο οποίος είναι μικρότερος από τα εκλογικά μέτρα όλων των Τμημάτων, καταλαμβάνει τις έδρες στα Τμήματα όπου διαθέτει το μεγαλύτερο υπόλοιπο.

στ. Συνδυασμός που έχει το ίδιο υπόλοιπο σε περισσότερα του ενός Τμήματος καταλαμβάνει αδιάθετη έδρα στο Τμήμα όπου έλαβε τις λιγότερες έδρες κατά την πρώτη κατανομή.

5. Οι έδρες καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους κάθε συνδυασμού, οι οποίοι έχουν συγκεντρώσει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.

6. Οι εκλογείς μπορούν να ψηφίσουν μέχρι τρεις (3) υποψηφίους του οικείου Τμήματος. Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους ανωτέρω κατά περίπτωση οριζόμενους είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης. Ψηφοδέλτιο χωρίς κανένα σταυρό προτίμησης προσμετράται υπέρ του συνδυασμού.

7. Ως πρόεδρος του Επιμελητηρίου ανακηρύσσεται ο επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε τουλάχιστον το 50% των ψήφων. Αν κανείς συνδυασμός δεν συγκέντρωσε αυτό το ποσοστό, ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου εκλέγεται με απόλυτη πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ των επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν σε αυτό, κατά την πρώτη συνεδρίαση του οργάνου, η οποία λαμβάνει χώρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν πρόσκλησης της απερχόμενης Διοικητικής Επιτροπής ή, αν αυτή παραληφθεί, του διοικητικού προϊσταμένου του Επιμελητηρίου. Αν κανείς από

τους υποψήφιους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και ως πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου στο αξίωμα του Προέδρου επιτρέπεται μία φορά.

Όπως τροποποιήθηκε με [Διορθώσεις Σφαλμάτων Διορθ. Σφαλμάτων](#)
[29.12.2017/2017](#) και ισχύει από 29/12/2017
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Οι εκλογές διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του.

9. Με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και γνώμη της Κ.Ε.Ε., ρυθμίζονται τα λοιπά διαδικαστικά θέματα διεξαγωγής των εκλογών και ιδίως:

- α. η συγκρότηση και λειτουργία των εκλογικών επιτρόπων, η σύνταξη εκλογικών καταλόγων, ο τύπος του ψηφοδελτίου, η ανακήρυξη υποψηφίων, η εποπτεία και προπαρασκευή των εκλογών, καθώς και η έναρξη, διεξαγωγή και λήξη της ψηφοφορίας, μέχρι την ανακήρυξη των επιτυχόντων υποψηφίων,
- β. η διαδικασία και το πληροφοριακό σύστημα διεξαγωγής των εκλογών με ηλεκτρονική ψηφοφορία, η μέθοδος ταυτοποίησης των εκλογέων, η συγκρότηση της εφορευτικής επιτροπής, η οποία θα έχει την ευθύνη διενέργειας της ψηφοφορίας και εξαγωγής των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

10. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Ε., καθορίζεται το εύρος της αποζημίωσης των μελών των εκλογικών και εφορευτικών επιτροπών, καθώς και του βοηθητικού προσωπικού αυτών.

Άρθρο 74

Εκλογή Διοικητικής Επιτροπής

1. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την εκλογή του Προέδρου του Επιμελητηρίου και με πρόσκληση αυτού, συνέρχεται το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου και εκλέγει τα υπόλοιπα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής αυτού με τη διαδικασία που ορίζουν τα Μέρη Β' και Γ' του π.δ. 95/2006 (Α' 96). Αν δεν έχει εκλεγεί Πρόεδρος, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 73, η πρόσκληση αποστέλλεται από την απερχόμενη Διοικητική Επιτροπή.

2. Στα Επιμελητήρια, όπου η Διοικητική Επιτροπή απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, η θέση του δεύτερου Αντιπροέδρου καταλαμβάνεται από υποψήφιο, ο οποίος προέρχεται από το δεύτερο σε ψήφους συνδυασμό, αν αυτός έχει καταλάβει έδρα στο Διοικητικό Συμβούλιο και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον το 30% των έγκυρων ψηφοδελτίων.

3. Στα Επιμελητήρια όπου η Διοικητική Επιτροπή απαρτίζεται από εννέα (9) μέλη, η θέση του δεύτερου Αντιπροέδρου καταλαμβάνεται από υποψήφιο, ο οποίος προέρχεται από το δεύτερο σε ψήφους συνδυασμό, αν αυτός έχει καταλάβει έδρα στο

Διοικητικό Συμβούλιο και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον το 30% των έγκυρων ψηφοδελτίων. Η θέση του τρίτου Αντιπροέδρου καταλαμβάνεται από υποψήφιο, ο οποίος προέρχεται από τον τρίτο σε ψήφους συνδυασμό, αν αυτός έχει καταλάβει έδρα στο Διοικητικό Συμβούλιο και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον το 20% των έγκυρων ψηφοδελτίων.

4. Όταν ο δεύτερος συνδυασμός έχει συγκεντρώσει ποσοστό μικρότερο του 30% αλλά μεγαλύτερο ή ίσο του 20% των έγκυρων ψηφοδελτίων, υποψήφιός του καταλαμβάνει τη θέση του τρίτου Αντιπροέδρου σε εννεαμελή Διοικητική Επιτροπή.

5. Η παράδοση της απερχόμενης Διοικητικής Επιτροπής γίνεται το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την εκλογή της νέας Διοικητικής Επιτροπής. Κατά την πρώτη συνεδρίαση της Διοικητικής Επιτροπής, τα μέλη της, συγκαλούμενα από τον πρόεδρό της, εκλέγουν, μεταξύ τους, τον Γενικό Γραμματέα, τον Οικονομικό Επόπτη, τον υπεύθυνο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Επιχειρήσεων, τον Υπεύθυνο Γ.Ε.ΜΗ. και Υπηρεσιών Μιας Στάσης και τους Αντιπροέδρους, οι οποίοι δεν έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4.

6. Με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ρυθμίζονται τα λοιπά θέματα της εκλογής της Διοικητικής Επιτροπής και ιδίως:

- α. Η διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων και η συγκρότηση της εφορευτικής επιτροπής.
- β. Η κατάρτιση των ψηφοδελτίων.
- γ. Η διαδικασία υποβολής ενστάσεων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
Άρθρο 75
Πόροι των Επιμελητηρίων**

1. Πόροι των Επιμελητηρίων είναι:

- α. Οι ετήσιες συνδρομές των μελών τους, όπως ορίζονται στην παράγραφο 7 και οι οποίες καταβάλλονται μέσα στο έτος στο οποίο αναφέρονται.
- β. Οι επιχορηγήσεις, οι ενισχύσεις κάθε μορφής, όπως αυτές που καταβάλλονται για την εκτέλεση Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή προγραμμάτων διεθνών οργανισμών, οι δωρεές, οι κληρονομιές και οι κληροδοσίες.
- γ. Οι πρόσοδοι από την περιουσία τους ή από την άσκηση δραστηριότητάς τους κάθε μορφής.
- δ. Έσοδα από δραστηριότητες προσώπων που εγγράφονται σε Μητρώα εκτός του Γενικού Εμπορικού Μητρώου που τηρεί το οικείο Επιμελητήριο.
- ε. Τα ανταποδοτικά τέλη που εισπράττουν κατ' εξουσιοδότηση ειδικότερων διατάξεων.
- στ. Κάθε άλλο έσοδο που προβλέπεται από διάταξη νόμου.

2. Ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων από τις συνδρομές των μελών διατίθεται για την ενίσχυση του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), των Συνδέσμων Βιομηχανιών και Εξαγωγέων, της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.) και της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.) ως εξής:

- α. Ποσοστό 1% επί των ετήσιων εσόδων από τις συνδρομές των μελών μεταποιητικών τμημάτων Επιμελητηρίων διατίθεται στο Σ.Ε.Β..
- β. Ποσοστό 4% επί των ετήσιων εσόδων από τις συνδρομές των μελών, διατίθεται στη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε..
- γ. Ποσοστό 3% επί των ετήσιων εσόδων από τις συνδρομές των μελών διατίθεται στην Ε.Σ.Ε.Ε..
- δ. Ποσοστό 3% επί των ετήσιων εσόδων από τις συνδρομές των μελών μεταποιητικών ή εξαγωγικών Τμημάτων Επιμελητηρίων στους συνδέσμους Βιομηχανιών και συνδέσμους Εξαγωγέων.

3. Τα έσοδα από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο εξαιρούνται από την υποχρέωση της παραγράφου 2.

4. Ο τρόπος κατανομής του ποσοστού που ορίζεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2, τα αποδεικτικά στοιχεία για την αριθμητική δύναμη των δικαιούχων και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη του Σ.Ε.Β. και της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων.

5. Οι προϋπολογισμοί των Επιμελητηρίων, εκτός από το τμήμα αυτών που αφορά τη μισθοδοσία του προσωπικού τους, εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 4, αν αυτά προσκομίσουν απόδειξη από πιστωτικό ίδρυμα, με την οποία να αποδεικνύεται η κατάθεση των ποσών, που αντιστοιχούν στα ποσοστά των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 2 για την προηγούμενη κλεισμένη οικονομική χρήση ή ειδικό οικονομικό διακανονισμό με σύμφωνη γνώμη της Ε.Σ.Ε.Ε. και της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε..

6. Τα Επιμελητήρια δεν επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για λειτουργικές δαπάνες.

7. Ως συνδρομές νοούνται οι ανταποδοτικές εισφορές των μελών που επιθυμούν προαιρετικά να απολαμβάνουν των υπηρεσιών, τις οποίες παρέχουν τα Επιμελητήρια. Η καταβολή της συνδρομής διασφαλίζει σε κάθε μέλος αυτόματη πρόσβαση σε συγκεκριμένο αριθμό υπηρεσιών, χωρίς καμία επιπλέον επιβάρυνση. Κάθε Επιμελητήριο ορίζει, με απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου, την κατηγορία υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη του έναντι συνδρομής. Η διοίκηση κάθε Επιμελητηρίου οφείλει να δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του αναλυτικό κατάλογο των υπηρεσιών που παρέχονται έναντι της ετήσιας συνδρομής. Κάθε Επιμελητήριο μπορεί να παρέχει ταυτόχρονα διαφορετικές κατηγορίες υπηρεσιών, οι οποίες θα αντιστοιχούν σε διαφορετικό ύψος συνδρομών. Καθεμία από τις παραπάνω υπηρεσίες παρέχεται και χωρίς την καταβολή συνδρομής, έναντι του αντίστοιχου ανταποδοτικού τέλους, το ύψος του οποίου ορίζεται σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4111/ 2013 (Α' 18).

8. Οι υπηρεσίες που παρέχονται έναντι του Ενιαίου Γραμματίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και των ανταποδοτικών τελών Γ.Ε.ΜΗ. (άρθρο 3 του ν. 4441/2016), καθώς και η χορήγηση κάθε είδους πιστοποιητικού από το Γ.Ε.ΜΗ. δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου. Η καταβολή της ετήσιας συνδρομής του παρόντος άρθρου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών.

9. Το ύψος της ετήσιας συνδρομής των Επιμελητηρίων υπέρ της Ελληνικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από πρόταση της Κ.Ε.Ε., μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών. Μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται και χωρίς πρόταση της Κ.Ε.Ε.. Με όμοια απόφαση ορίζεται και το ύψος της οικονομικής συμμετοχής του συνόλου ή ορισμένων εκ των Επιμελητηρίων σε διεθνείς επιμελητηριακές πρωτοβουλίες ή αντίστοιχους οργανισμούς.

10. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ρυθμίζεται η δυνατότητα πληρωμής σε δόσεις μη καταβληθεισών συνδρομών μελών Επιμελητηρίων.

11. Κάθε Επιμελητήριο μπορεί, με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής, να αναθέτει την είσπραξη των οφειλόμενων σε αυτό συνδρομών σε τρίτα φυσικά πρόσωπα, με σύμβαση μίσθωσης έργου ή αμοιβή που καθορίζεται σε ποσοστό. Η είσπραξη των συνδρομών μπορεί να γίνει και μέσω πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών. Ο τρόπος και οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 76

Οδοιπορικά έξοδα, ημερήσια αποζημίωση, έξοδα παράστασης και αμοιβές ομάδων εργασίας και επιτροπών

1. Για τον καθορισμό των εξόδων κίνησης, της ημερήσιας αποζημίωσης και των εξόδων διανυκτέρευσης των μετακινούμενων υπαλλήλων του Επιμελητηρίου, καθώς και των μετακινούμενων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικητικής Επιτροπής εφαρμόζονται τα άρθρα 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 17 και 19 της Υποπαραγράφου Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Η πραγματοποίηση διαδοχικών μετακινήσεων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την καταβολή της χιλιομετρικής αποζημίωσης στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικητικής Επιτροπής για μετακινήσεις με ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο εκτός των ορίων του νομού, εφόσον αυτές αφορούν δραστηριότητες της Κ.Ε.Ε. ή του οικείου Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου μπορεί να καθορίζονται έξοδα παράστασης:

- (α) Έως διακόσια πενήντα (250) ευρώ μηνιαίως στον Πρόεδρο και έως διακόσια (200) ευρώ μηνιαίως στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής αυτού, όταν τα τακτικά έσοδα του προηγούμενου οικονομικού έτους, όπως αποτυπώνονται στον απολογισμό, υπερβαίνουν τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.
- (β) Έως διακόσια πενήντα (250) ευρώ μηνιαίως στον Πρόεδρο του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου και έως διακόσια (200) ευρώ μηνιαίως στα μέλη Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου, τα οποία εκπροσωπούν το οικείο Επιμελητήριο.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από πρόταση της Κ.Ε.Ε., μπορεί να μειώνεται το μέγιστο ποσό των εξόδων παράστασης.

3. Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των υπαλλήλων ή τρίτων, για τη συμμετοχή τους σε κάθε μορφής επιτροπές και ομάδες εργασίας, καθορίζονται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής του οικείου Επιμελητηρίου. Σε κάθε περίπτωση,

το ύψος αυτών των αμοιβών δεν υπερβαίνει τα χρηματικά όρια που θέτει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015.

4. Οι αποφάσεις που προβλέπονται στο παρόν λαμβάνονται μέσα στο πλαίσιο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του οικείου Επιμελητηρίου.

Αρθρο 77

Εποπτεία και Οικονομικές Καταστάσεις Επιμελητηρίων και της Κ.Ε.Ε.

1. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης ασκεί επί των Επιμελητηρίων και της Κ.Ε.Ε. κατασταλτική διαχειριστική εποπτεία ως προς τη νομιμότητα των πράξεών τους που αφορούν τη διαχείριση των οικονομικών τους πόρων και των ανταποδοτικών τελών που εισπράττουν.

2. Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

3. Τα Επιμελητήρια εφαρμόζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ο προϋπολογισμός κάθε οικονομικού έτους ακολουθεί τις γενικές αρχές κατάρτισης των προϋπολογισμών, όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 49, 62 και 64Α του ν. 4270/2014.

4. Ο προϋπολογισμός κάθε οικονομικού έτους συντάσσεται από τη Διοικητική Επιτροπή το πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους, εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλεται, για τελική έγκριση, στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης το πρώτο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

5. Ο προϋπολογισμός συνοδεύεται: α. από την έκθεση του Οικονομικού Επόπτη, στην οποία αιτιολογείται κάθε υπέρβαση άνω του 5% από τα προϋπολογισθέντα, κατά το αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος, έσοδα ή έξοδα του Επιμελητηρίου, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα ετήσια οικονομικά στοιχεία. Στην ίδια έκθεση, ο προϋπολογισμός του Επιμελητηρίου διαρθρώνεται κατά προγράμματα που περιλαμβάνουν στοιχεία δαπανών, τα οποία αντιστοιχούν σε σύνολο μέτρων που συμβάλλουν, με διαρθρωμένο και συμπληρωματικό τρόπο, στην επίτευξη ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στόχων και αφορούν την αποστολή των Επιμελητηρίων και

β. από έκθεση που συντάσσεται από τη Διοικητική Επιτροπή και περιλαμβάνει τον προγραμματισμό δράσεων του Επιμελητηρίου για το αντίστοιχο οικονομικό έτος. Στον ετήσιο προγραμματισμό περιγράφονται οι βασικές δράσεις που θα υλοποιήσει το Επιμελητήριο εντός του έτους, το αναμενόμενο αναπτυξιακό τους αποτέλεσμα και τα μέσα υλοποίησης αυτών.

6. Μέχρι την έγκριση του προϋπολογισμού, το Επιμελητήριο μπορεί να προβεί σε δαπάνες που ανέρχονται στο 40% των, ανά κωδικό αριθμό εξόδου, πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους και μόνο.

7. Τροποποιήσεις προϋπολογισμών υποβάλλονται με την ανωτέρω διαδικασία έως την 30ή Οκτωβρίου του ιδίου οικονομικού έτους. Η προθεσμία αυτή δεν ισχύει για

έκτακτες δαπάνες που παρουσιάζουν αύξηση μικρότερη ή ίση του 5% του προϋπολογισθέντος αντίστοιχου ποσού και είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

8. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 6 να εγκρίνει με αποφάσεις του κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, αύξηση πιστώσεων του προϋπολογισμού των Επιμελητηρίων κατά ποσά ίσα με έσοδα του προϋπολογισμού που δεν είχαν προβλεφθεί και που προκύπτουν από:

- α. είσπραξη ποσών από την παροχή υπηρεσιών στα μέλη τους,
- β. είσπραξη ποσών που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως,
- γ. είσπραξη ποσών που προορίζονται, βάσει ρητής διάταξης νόμου, για την αντιμετώπιση ορισμένης δαπάνης,
- δ. είσπραξη ποσών που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων ή δράσεων ειδικού σκοπού χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από άλλους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς.

9. Τα Επιμελητήρια της χώρας οφείλουν να συντάσσουν έως την 30ή Απριλίου ισολογισμό χρήσης, καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης και λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 205/1998 (Α' 163), οι οποίες ελέγχονται από Ορκωτό Ελεγκτή και οικονομικό απολογισμό και υποβάλλονται για τελική έγκριση στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και αναρτώνται στη «Διαύγεια». Ο ισολογισμός χρήσης, ο οικονομικός απολογισμός και οι καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης και λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης υπογράφονται από τον πρόεδρο του οικείου Επιμελητηρίου, τον Οικονομικό Επόπτη και τον Προϊστάμενο των οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι φέρουν και την ευθύνη για την ακρίβεια του περιεχομένου τους.

10. Τα Επιμελητήρια, που έχουν συστήσει ή συμμετέχουν τουλάχιστον κατά 50% στο κεφάλαιο εταιριών κατά τις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 65, οφείλουν να συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 205/1998, οι οποίες ελέγχονται από έναν ή περισσότερους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες του ν. 4449/2017 (Α' 7). Το σχετικό φύλλο ελέγχου εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός μηνός από την υποβολή του, υποβάλλεται μαζί με τις υπόλοιπες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για τελική έγκριση στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και αναρτάται στο σύστημα «Διαύγεια».

11. Οι δαπάνες των Επιμελητηρίων υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

12. Οι παράγραφοι 2 έως 10 εφαρμόζονται και από την Κεντρική Ένωση Επιμελητήριων (Κ.Ε.Ε.).

Άρθρο 78

Προμήθειες Επιμελητηρίων

1. Η σύναψη και εκτέλεση όλων των συμβάσεων προμηθειών αγαθών, γενικών υπηρεσιών και ανάθεσης εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων της Κ.Ε.Ε. και των Επιμελητηρίων, διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).

2. Όταν οι εταιρίες των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 65 συνάπτουν συμβάσεις προμηθειών αγαθών, γενικών υπηρεσιών και ανάθεσης εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων αξίας άνω των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, υποχρεούνται να τις αναρτούν με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας σε διακριτή σελίδα του ιστοτόπου της Κ.Ε.Ε. και του οικείου Επιμελητηρίου. Απαγορεύεται η ανάθεση προμηθειών αγαθών, γενικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων από τις εταιρίες αυτές προς επιχειρήσεις, στις οποίες ασκούν έλεγχο μέλη των οργάνων διοίκησης της Κ.Ε.Ε., του οικείου Επιμελητηρίου ή των εταιριών αυτών ή συγγενείς τους, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τέταρτου βαθμού.

3. Συμβάσεις υπηρεσιών και έργων από τα Επιμελητήρια ή την Κ.Ε.Ε. με τις εταιρίες των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 65 συνάπτονται αποκλειστικά για την παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη τους υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α. το έργο ή η υπηρεσία δεν ταυτίζονται με την άσκηση κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων δημοσίου δικαίου,
- β. η Διοικητική Επιτροπή του Επιμελητηρίου ή της Κ.Ε.Ε. έχει διαπιστώσει και τεκμηριώσει την αντικειμενική αδυναμία των οικείων οργανικών μονάδων σχετικά με την παροχή αυτών των υπηρεσιών προς τα μέλη του,
- γ. η σχετική απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής για τη σύναψη σύμβασης έχει κοινοποιηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου ή στη Γενική Συνέλευση της Κ.Ε.Ε..

Άρθρο 79

Απολογισμός δράσεων Επιμελητηρίου Ετήσιος προγραμματισμός

1. Τα Επιμελητήρια οφείλουν να συντάσσουν έως τις 30 Απριλίου απολογισμό δράσεων για το προηγούμενο έτος, ο οποίος κοινοποιείται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του οικείου Επιμελητηρίου.

2. Στον απολογισμό δράσεων περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες κάθε Επιμελητηρίου σε σχέση με εκπαιδευτικά, ερευνητικά, κοινωνικά ζητήματα, καθώς και πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της τοπικής και της εθνικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας. Συγκεκριμένα περιγράφονται συνοπτικά οι ανωτέρω δραστηριότητες, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών.

3. Ο απολογισμός δράσεων συντάσσεται από τη Διοικητική Επιτροπή, εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και γνωστοποιείται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 80

Προσωπικό Επιμελητηρίων

1. Το προσωπικό των Επιμελητηρίων αποτελείται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και από προσωπικό με έμμισθη εντολή.

2. Στις καθαρίστριες που εργάζονται σε Επιμελητήριο, μπορεί να χορηγείται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής κάθε χρόνο στολή υπηρεσίας.

3. Μετατάξεις και αποσπάσεις υπαλλήλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε Επιμελητήρια και αποσπάσεις υπαλλήλων των Επιμελητηρίων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης γίνονται σύμφωνα με το ν. 4440/2016 (Α' 224). Απαγορεύονται οι μετατάξεις υπαλλήλων των Επιμελητηρίων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υπαλλήλων των Επιμελητηρίων διενεργείται από το οικείο Επιμελητήριο.

Αποσπάσεις υπαλλήλων μεταξύ Επιμελητηρίων διενεργούνται με απόφαση του Διοικητικού Δυνμούλιου του Επιμελητηρίου υποδοχής, ύστερα από έγκριση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου και σύμφωνη γνώμη του Επιμελητηρίου Προέλευσης.

4. Για την κάλυψη των αναγκών των Επιμελητηρίων σε προσωπικό, εφαρμόζεται διαγωνιστική διαδικασία για την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού, ή προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου ή προσωπικού με σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994.

5. Τα Επιμελητήρια μπορούν, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να προσλαμβάνουν ειδικούς συνεργάτες και να καθορίζουν τους όρους εργασίας, καθώς και τις μηνιαίες απολαβές τους, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες για τους ειδικούς συνεργάτες των Περιφερειών της χώρας, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α' 178). Η θητεία ειδικών συνεργατών λήγει με τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου που τους προσέλαβε. Ο αριθμός των προσλαμβανομένων κατά το προηγούμενο εδάφιο ειδικών συνεργατών δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) σε όσα Επιμελητήρια έχουν μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) εγγεγραμμένα μέλη και τους δύο (2) σε όσα Επιμελητήρια έχουν περισσότερα από τριάντα χιλιάδες (30.000) εγγεγραμμένα μέλη. Η σχετική διαδικασία πρόσληψης κατά το προηγούμενο εδάφιο καθορίζεται και διενεργείται από το οικείο Επιμελητήριο, αφού εγκριθεί από το Α.Σ.Ε.Π..

6. Σε κάθε Επιμελητήριο όπου δεν υπάρχει οργανική θέση Γενικού Διευθυντή, ορίζεται διοικητικός προϊστάμενος με τον αναπληρωτή του από την Διοικητική Επιτροπή, μεταξύ των υπαλλήλων, επιπέδου προϊσταμένου Διεύθυνσης και αν δεν υπάρχουν, επιπέδου προϊσταμένου Τμήματος. Ο διοικητικός προϊστάμενος είναι αρμόδιος για την εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών του Επιμελητηρίου.

Ειδικότερα:

- α. είναι υπεύθυνος για τον σχεδιασμό της διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του Επιμελητηρίου,
- β. καταγράφει τις ανάγκες στελέχωσης των οργανικών μονάδων του Επιμελητηρίου,
- γ. συντονίζει τη συμμετοχή των υπαλλήλων του Επιμελητηρίου σε εκπαιδευτικά προγράμματα,
- δ. είναι αρμόδιος για την ορθή εφαρμογή του οργανισμού του Επιμελητηρίου,
- ε. είναι αρμόδιος για τις μετακινήσεις και τοποθετήσεις του προσωπικού, μεταξύ των οργανικών μονάδων του Επιμελητηρίου,
- στ. μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Επιμελητηρίου και παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις τους,
- ζ. εισηγείται στη Διοικητική Επιτροπή κάθε θέμα ημερήσιας διάταξης,

η. υπογράφει κάθε έγγραφο υπηρεσιακού χαρακτήρα,
θ. χορηγεί στους υπαλλήλους τις κανονικές και αναρρωτικές άδειες. Για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων ο διοικητικός προϊστάμενος συνεργάζεται με τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 81

Οργανισμοί Επιμελητηρίων

- 1.** Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και γνώμη του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου συντάσσεται ο οργανισμός κάθε Επιμελητηρίου σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 54 του ν. 4178/2013 (Α'174).
- 2.** Ο οργανισμός κάθε Επιμελητηρίου πρέπει να περιλαμβάνει οργανική μονάδα επιπέδου τουλάχιστον Τμήματος, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Γενικού Εμπορικού Μητρώου και Υπηρεσίας Μιας Στάσης (Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. και Υπηρεσιών Μιας Στάσης). Ο οργανισμός κάθε Επιμελητηρίου εντός του οποίου λειτουργεί Κέντρο Υποστήριξης Επιχειρήσεων πρέπει να περιλαμβάνει, εκτός του ανωτέρω τμήματος, οργανικές μονάδες επιπέδου τουλάχιστον τμήματος με σκοπό:
  - α. τη διεκπεραίωση των υποθέσεων που αναφέρονται στην περίπτωση η' της παραγράφου 2 του άρθρου 65,
  - β. τη συμβουλευτική υποστήριξη επιχειρήσεων και την υποστήριξη με συμβουλές νομικού και οικονομικού χαρακτήρα των μελών, καθώς και του Κέντρου Υποστήριξης Επιχειρήσεων του οικείου Επιμελητηρίου.

Άρθρο 82

Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια για τους υπαλλήλους των Επιμελητηρίων

- 1.** Στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται με απόφαση του οικείου Συντονιστή Υπηρεσιακό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν. 3528/2007 (Α' 26) σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων των Επιμελητηρίων και της Κ.Ε.Ε.. Κάθε Υπηρεσιακό Συμβούλιο αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους των Επιμελητηρίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προϊσταμένους Διεύθυνσης και δύο αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων των Επιμελητηρίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, συστήνεται Πειθαρχικό Συμβούλιο με αρμοδιότητα επί των υπαλλήλων όλων των Επιμελητηρίων της χώρας και της Κ.Ε.Ε.. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:
  - α. Τον Πρόεδρο του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του έναν πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.
  - β. Έναν πάρεδρο ή δικαστικό πληρεξούσιο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
  - γ. Έναν μόνιμο υπάλληλο, προϊστάμενο Διεύθυνσης, του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.
  - δ. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων στα Επιμελητήρια της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή την Κ.Ε.Ε. με τους αναπληρωτές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ (Κ.Ε.Ε.)
Άρθρο 83
Όργανα διοίκησης

- 1.** Όργανα διοίκησης της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων είναι η Γενική Συνέλευση των Επιμελητηρίων και η Διοικητική Επιτροπή.
- 2.** Η Γενική Συνέλευση της Κ.Ε.Ε. αποτελείται από τους Προέδρους και από ένα μέλος κάθε Επιμελητηρίου της χώρας. Με απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου, κάθε Επιμελητήριο υποδεικνύει το μέλος του, πέραν του Προέδρου του, που το εκπροσωπεί στη Γενική συνέλευση της Κ.Ε.Ε..
- 3.** Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει νόμιμα, εφόσον είναι παρούσα η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της, ή σε επαναληπτική συνεδρίαση, εφόσον είναι παρόν το ένα τρίτο (1/3) των μελών. Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει στην έδρα της ή σε άλλον τόπο και συνέρχεται τακτικά το πρώτο και τελευταίο τετράμηνο κάθε έτους και εκτάκτως, για σοβαρό και τεκμηριωμένο λόγο, όταν συγκαλείται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής μετά από πρόταση του προέδρου της Κ.Ε.Ε.. Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει τον οικονομικό απολογισμό και τον απολογισμό δράσεων, τα πεπραγμένα, το πρόγραμμα δράσης, τον ισολογισμό και τον προϋπολογισμό της Κ.Ε.Ε..
- 4.** Η Διοικητική Επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο, 5 αντιπροέδρους και πέντε (5) μέλη.
- 5.** Στις συνεδριάσεις των οργάνων διοίκησης της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων παρίσταται εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και ένας εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Επιμελητηρίων. Η Διοικητική Επιτροπή μπορεί να προσκαλέσει ειδικά και κατά την κρίση της και εκπροσώπους άλλων Υπουργείων, υπηρεσιακούς παράγοντες και κάθε τρίτο.
- 6.** Τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής έχουν θητεία ίση με τη θητεία των οργάνων του Επιμελητηρίου. Η Διοικητική Επιτροπή συνεδριάζει νόμιμα με την παρουσία έξι (6) τουλάχιστον μελών της, συνέρχεται μία φορά κάθε μήνα ή και νωρίτερα, κατά την κρίση του Προέδρου της, και αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί από τη Γενική Συνέλευση ή όταν υπάρχει ανάγκη λήψης άμεσης απόφασης, μέσα στα πλαίσια των σκοπών της Κ.Ε.Ε..

Άρθρο 84
Εκλογή Διοικητικής Επιτροπής

- 1.** Ο πρόεδρος της Κ.Ε.Ε. και τα λοιπά μέλη εκλέγονται μεταξύ των μελών της Γενικής Συνέλευσης. Η ψηφοφορία για την ανάδειξη αυτών γίνεται το πρώτο τρίμηνο κάθε τέταρτου έτους και μετά τις επί μέρους επιμελητηριακές Εκλογές.
- 2.** Οι εκλογές διεξάγονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο οι υποψήφιοι για το αξίωμα του Προέδρου διακρίνονται από τους λοιπούς υποψήφιους. Οι εκλογείς δεν

μπορούν να εκφράζουν την προτίμησή τους προς περισσότερους από τρεις υποψηφίους.

3. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιοτήτων έχουν όλα τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης της Κ.Ε.Ε.. Οι υποψήφιοι Πρόεδροι πρέπει να είναι Πρόεδροι Επιμελητηρίου. Δεν επιτρέπεται η υποβολή περισσότερων της μίας υποψηφιοτήτων από μέλη του ίδιου Επιμελητηρίου.

4. Ως Πρόεδρος ανακηρύσσεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων. Ο υποψήφιος για την προεδρία που συγκέντρωσε τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό σταυρών και σε ποσοστό τουλάχιστον 30% καταλαμβάνει τη θέση του ε' Αντιπροέδρου.

5. Αν κανείς υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει την σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς στην πρώτη ψηφοφορία.

6. Τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, συγκαλούμενα από τον Πρόεδρό της, εκλέγουν, μεταξύ τους, τους α', β', γ', δ' και ε' Αντιπροέδρους, τον Υπεύθυνο Έρευνας και Ανάπτυξης, τον Οικονομικό Επόπτη, τον Υπεύθυνο Γ.Ε.ΜΗ. και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων, τον Υπεύθυνο Εξωστρέφειας και Διεθνών Σχέσεων και τον Γενικό Γραμματέα. Ο Υπεύθυνος Έρευνας και Ανάπτυξης είναι αρμόδιος για την εύρυθμη λειτουργία του Ινστιτούτου Μελετών της ΚΕΕΕ. Ο Υπεύθυνος Γ.Ε.ΜΗ. και Υποστήριξης Επιχειρήσεων ασκεί κατ' αναλογία τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 69. Ο Υπεύθυνος Εξωστρέφειας και Διεθνών Σχέσεων σχεδιάζει και εποπτεύει την υλοποίηση δράσεων υποστήριξης της εξωστρέφειας επιχειρήσεων σε συνεργασία με τα οικεία Περιφερειακά Επιμελητηριακά Συμβούλια και επικουρεί τον Πρόεδρο στην εκπροσώπηση της ΚΕΕ στο εξωτερικό.

7. Οι α', β', γ', δ' και ε' Αντιπρόεδροι προέρχονται ανά ένας αντίστοιχα από τα αμιγή Εμποροβιομηχανικά, Βιοτεχνικά, Επαγγελματικά και Μικτά/ Περιφερειακά Επιμελητήρια. Εάν δεν υπάρχει εκλόγιμος υποψήφιος προερχόμενος από οποιοδήποτε από τα ανωτέρω Επιμελητήρια, ως Αντιπρόεδρος εκλέγεται μέλος προερχόμενο από τα υπόλοιπα Επιμελητήρια.

8. Ο ε' Αντιπρόεδρος εκλέγεται από τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής όταν το ποσοστό του δεύτερου σε ψήφους υποψήφιου πρόεδρου είναι μικρότερο του 30%.

9. Ένας Αντιπρόεδρος μπορεί να ασκεί ταυτόχρονα καθήκοντα Οικονομικού Επόπτη.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ρυθμίζονται τα λοιπά θέματα της εκλογής της Διοικητικής Επιτροπής και ιδίως:

- α. Η διαδικασία σύγκλησης της εκλογικής Γενικής Συνέλευσης.
- β. Η συγκρότηση της εκλογικής επιτροπής. γ. Η κατάρτιση των ψηφοδελτίων. δ. Η διαδικασία της ψηφοφορίας. ε. Η εποπτεία των εκλογών. στ. Η διαδικασία υποβολής ενστάσεων.

Άρθρο 85 **Οργάνωση και Λειτουργία**

- 1.** Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και γνώμης της Διοικητικής Επιτροπής, καθορίζονται τα θέματα της λειτουργίας των οργάνων διοίκησης της Κ.Ε.Ε..
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μετά από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης της Κ.Ε.Ε., καθορίζεται το ποσοστό επί των συνδρομών των Επιμελητηρίων, το οποίο περιέρχεται στην Κ.Ε.Ε.. Από τον πόρο αυτόν η Κ.Ε.Ε. μπορεί να επιχορηγεί τα αναγνωρισμένα Ελληνικά Επιμελητήρια στην αλλοδαπή και αναγνωρισμένα διεθνή δίκτυα επιμελητηρίων, καθώς και την Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Επιμελητηρίων. Το ύψος της επιχορήγησης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.
- 3.** Εφόσον στις διατάξεις του άρθρου αυτού δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος για τα Επιμελητήρια εφαρμόζονται αναλογικά και για την Κ.Ε.Ε.. Οι προϋπολογισμοί των Επιμελητηρίων, εκτός από το τμήμα αυτών που αφορά τη μισθοδοσία του προσωπικού τους, δεν εγκρίνονται, αν αυτά δεν προσκομίσουν απόδειξη από πιστωτικό ίδρυμα, με την οποία να αποδεικνύεται η κατάθεση του ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσοστό για την προηγούμενη κλεισμένη οικονομική χρήση ή ειδικό οικονομικό διακανονισμό με σύμφωνη γνώμη της Κ.Ε.Ε..
- 4.** Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Διοικητικής Επιτροπής συντάσσεται ο οργανισμός της Κ.Ε.Ε. που ορίζει τη διάρθρωση των υπηρεσιών, τις οργανικές θέσεις, τις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια.

5. Η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων ιδρύει με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής γραφεία στο εξωτερικό που στελέχώνονται με ειδικό επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, η μισθοδοσία των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό της. Η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων μπορεί να προσλαμβάνει προσωπικό, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου σε αυτά τα γραφεία, καταρτίζοντας σχετική σύμβαση. Ειδικά, το βοηθητικό προσωπικό προσλαμβάνεται επί τόπου και πρέπει να έχει ελληνική ιθαγένεια ή ιθαγένεια κράτους μέλους της Ε.Ε. και τόπο διαμονής την περιφέρεια όπου εδρεύει το γραφείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ **Άρθρο 86** **Περιφερειακά Επιμελητηριακά Συμβούλια**

- 1.** Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης συνιστάται στην έδρα κάθε Περιφέρειας, όπως ορίζεται στο ν. 3852/2010 (Α' 187) ένα Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο. Η ανωτέρω απόφαση εκδίδεται βάσει του ορισμού εκπροσώπων των Επιμελητηρίων σύμφωνα με το άρθρο 87.

2. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο έχει ως αποστολή τον συντονισμό της δράσης των Επιμελητηρίων της Περιφέρειας, με βάση τις αρχές της αποδοτικότητας και της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

3. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο ασκεί ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α. Υποβάλλει προτάσεις προς τον Περιφερειάρχη σχετικά με την κατάρτιση αναπτυξιακών προγραμμάτων, προγραμμάτων δράσης, καθώς και του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος της Περιφέρειας. Οι συγκεκριμένες προτάσεις συζητούνται σε ειδική συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, πριν την ολοκλήρωση της κατάρτισης των εν λόγω προγραμμάτων, με τη συμμετοχή των μελών του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου.

β. Συμμετέχει στην εκπόνηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της οικείας Περιφέρειας, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς καταθέτοντας τεκμηριωμένη εισήγηση με στόχο την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας. Η υποβολή της τεκμηριωμένης εισήγησης του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί προϋπόθεση για την κατάρτιση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και συζητείται σε ειδική συνεδρίαση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, με τη συμμετοχή των μελών του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου.

γ. Εκπροσωπεί τα Επιμελητήρια της Περιφέρειας στο Περιφερειακό Συμβούλιο, στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης και σε άλλες επιτροπές ή σε άλλα όργανα διαβούλευσης που συγκροτούνται στην Περιφέρεια σύμφωνα με το ν. 3852/2010 (Α' 187) όταν συζητούνται θέματα αναπτυξιακού χαρακτήρα.

δ. Υποβάλλει προτάσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση, από κοινού με την Περιφέρεια, δράσεων ή έργων στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

ε. Αναλαμβάνει τον συντονισμό των δράσεων Επιμελητηρίων για την αποτελεσματική και ισόρροπη υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων ή έργων σε επίπεδο Περιφέρειας.

στ. Σχεδιάζει δράσεις υποστήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας σε συνεργασία με τα Επιμελητήρια, το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο και άλλους φορείς και εποπτεύει την υλοποίησή τους.

ζ. Μπορεί να εισηγείται προς τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης την σύσταση Κ.Υ.ΕΠΙΧ στην οικεία Περιφέρεια.

η. Μπορεί να εισηγείται προς τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης την συγχώνευση Επιμελητηρίων της οικείας Περιφέρειας.

Άρθρο 87

Συγκρότηση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων

1. Τα διοικητικά συμβούλια των Επιμελητηρίων, μέσα σε ένα μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 69, κοινοποιούν στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης τα ονόματα των εκπροσώπων τους στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο, ώστε να εκδοθεί η υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 86. Η εκπροσώπηση των Επιμελητηρίων ορίζεται ως εξής:

α. Τα Επιμελητήρια που έχουν ως πέντε χιλιάδες (5.000) μέλη εκπροσωπούνται από τον Πρόεδρό τους.

β. Τα Επιμελητήρια που έχουν από πέντε χιλιάδες ένα (5.001) έως δέκα χιλιάδες (10.000) μέλη από τον Πρόεδρό τους και έναν εκπρόσωπο που εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο.

- γ. Τα Επιμελητήρια που έχουν από δέκα χιλιάδες ένα (10.001) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) μέλη εκπροσωπούνται από τον Πρόεδρό τους και δύο (2) εκπροσώπους που εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- δ. Τα Επιμελητήρια που έχουν από είκοσι χιλιάδες ένα (20.001) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) μέλη εκπροσωπούνται από τον πρόεδρό τους και τρεις (3) εκπροσώπους που εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- ε. Τα Επιμελητήρια που έχουν περισσότερα από τριάντα χιλιάδες (30.000) μέλη εκπροσωπούνται από τον Πρόεδρό τους και τέσσερις (4) εκπροσώπους που εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Αν προκύπτει άρτιος αριθμός εκπροσώπων σε Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4, το Επιμελητήριο με τον μικρότερο αριθμό μελών καταλαμβάνει μία ακόμα έδρα.

3. Ο ορισμός των εκπροσώπων κάθε Επιμελητηρίου στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο γίνεται κατά την πρώτη συνεδρίαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου ως εξής:

- α. Κάθε συνδυασμός που εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίζει κατάλογο που αποτελείται από το σύνολο των εκλεγέντων στο Διοικητικό Συμβούλιο μελών του.
- β. Ο συνολικός αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων που συνέλεξαν οι συνδυασμοί οι οποίοι κατέλαβαν τουλάχιστον μία έδρα στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά τις πλέον πρόσφατες εκλογές διαιρείται με τον συνολικό αριθμό των εκπροσώπων του Επιμελητηρίου, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο. Το πηλίκο αυτής της διαίρεσης αποτελεί το εκλογικό μέτρο.
- γ. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες, εκπροσώπων στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο, όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε.
- δ. Οι έδρες που δεν έχουν διατεθεί με τις διατάξεις των προηγουμένων εδαφίων κατανέμονται ανά μία κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- ε. Οι εκπρόσωποι στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο ορίζονται με την ανωτέρω διαδικασία και σύμφωνα με τη σειρά που είχαν δηλωθεί στη λίστα της περίπτωσης α'.

4. Αν ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου προέρχεται από συνδυασμό στον οποίο δεν αντιστοιχεί έδρα στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία, η αντίστοιχη έδρα στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο αφαιρείται από το συνδυασμό που κατέχει τις λιγότερες έδρες στο Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου.

Άρθρο 88

Λειτουργία

1. Στις συνεδριάσεις του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος της Περιφέρειας, εκπρόσωποι περιφερειακών επαγγελματικών οργανώσεων, οι διοικητικοί προϊστάμενοι όλων των Επιμελητηρίων και εκπρόσωπος των εργαζομένων, ο οποίος εργάζεται σε Επιμελητήριο της οικείας

Περιφέρειας και ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Επιμελητηρίων.

2. Οι αποφάσεις του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου για θέματα προγραμματισμού δράσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα ή προτάσεων που απευθύνονται σε εθνικούς ή ευρωπαϊκούς δημόσιους φορείς, καθώς και οι εισηγήσεις προς τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης για την συγχώνευση Επιμελητηρίων της Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 63, λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των παρόντων μελών. Οι υπόλοιπες αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο έχει απαρτία εφόσον τα παρόντα μέλη αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

3. Η θητεία του Περιφερειακού Συμβουλίου είναι ίση με την θητεία των διοικήσεων των Επιμελητηρίων που συμμετέχουν σε αυτό. Η πρώτη συνεδρίαση του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου γίνεται υποχρεωτικά μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία ορισμού των εκπροσώπων όλων των Επιμελητηρίων της Περιφέρειας και μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Επιμελητηρίου με τον μεγαλύτερο αριθμό μελών στην Περιφέρεια.

4. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά τέσσερις (4) φορές κάθε έτος και εκτάκτως όποτε το αποφασίσει η Συντονιστική Επιτροπή, μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Οι συνεδριάσεις λαμβάνονται χώρα στην έδρα του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου ή σε άλλη πόλη της οικείας Περιφέρειας. Η διεξαγωγή των συνεδριάσεων είναι δυνατή και μέσω εφαρμογών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (τηλεδιάσκεψη). Η πρώτη συνεδρίαση μετά τις εκλογές για τα όργανα διοίκησης των Επιμελητηρίων λαμβάνει χώρα μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 1 του άρθρου 86 μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Επιμελητηρίου όπου έχει την έδρα του το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 46 ΝΟΜΟΣ 4605/2019](#) και ισχύει από 1/4/2019
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

5. Με απόφαση του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Κ.Ε.Ε., ορίζεται ο κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του. Με απόφαση του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου συγκροτείται ομάδα εργασίας από υπαλλήλους των Επιμελητηρίων της Περιφέρειας για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου του. Το ύψος των αμοιβών των μελών των ανωτέρω ομάδων δεν υπερβαίνει τα χρηματικά όρια που θέτει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015.

6. Με ομόφωνη απόφαση του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου μπορεί να αλλάξει η έδρα του.

Άρθρο 89

Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου

1. Η προεδρεία του Περιφερειακού Συμβουλίου ασκείται είτε από αιρετό Πρόεδρο είτε εκ περιτροπής από τους Προέδρους των Επιμελητηρίων, σύμφωνα με απόφαση που λαμβάνονται με πλειοψηφία δύο τρίτων των (2/3) τα μέλη του οργάνου κατά την εναρκτήρια συνεδρίασή του.
2. Ο αιρετός Πρόεδρος εκλέγεται, μεταξύ των Προέδρων των Επιμελητηρίων της οικείας Περιφέρειας, κατά την εναρκτήρια συνεδρίαση του οργάνου, από τα μέλη του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3). Αν κανείς υποψήφιος δεν συγκεντρώσει πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3), η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την ίδια μέρα και Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος που θα συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία.
3. Οι Πρόεδροι των υπόλοιπων Επιμελητηρίων καταλαμβάνουν έδρες Αντιπροέδρων του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου. Η σειρά κατάταξής τους προκύπτει από τον αριθμό των μελών κάθε Επιμελητηρίου.
4. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι αποτελούν την Συντονιστική Επιτροπή του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου, με αρμοδιότητα την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης και την προετοιμασία των συνεδριάσεων του οργάνου, καθώς και την παρακολούθηση της λυσιτελούς εφαρμογής των αποφάσεων του.
5. Η θητεία του αιρετού Προέδρου είναι τετραετής. Η θητεία των εκ περιτροπής Προέδρων δεν μπορεί να είναι μικρότερη του έτους.
6. Ο Πρόεδρος μπορεί να εκπέσει του αξιώματός μετά από πρόταση μομφής που υποβάλλεται από τα δύο πέμπτα (2/5) των μελών του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου και γίνεται δεκτή με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου. Η σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ Κ.Ε.Ε.
Άρθρο 90
Πειθαρχικές ποινές**

1. Στους Προέδρους και Αντιπροέδρους Επιμελητηρίων και της Κ.Ε.Ε., στα μέλη Διοικητικών Συμβουλίων των Επιμελητηρίων, στον Πρόεδρο, στους Προέδρους και τα μέλη Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων, καθώς και στα μέλη της Γενικής Συνέλευσης και της Διοικητικής Επιτροπής της Κ.Ε.Ε., επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας έως έξι (6) μηνών και της έκπτωσης.
2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, μπορεί να επιβάλει τις πειθαρχικές ποινές της παραγράφου 1 στα πρόσωπα, που αναφέρονται σε αυτή:
  - α. αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους,
  - β. αν έχουν διαπράξει παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις.

3. Τα πειθαρχικά παραπτώματα της παραγράφου 2 υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, η οποία αρχίζει από την ημέρα που διαπράχθηκαν.

Αρθρο 91 **Πειθαρχική διαδικασία**

1. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης καλεί τον εγκαλούμενο με γραπτή κλήση σε απολογία, τάσσοντάς του προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών. Στη συνέχεια διαβιβάζει τον φάκελο στο Συμβούλιο της παραγράφου 2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Για την επιβολή των πειθαρχικών ποινών απαιτείται σύμφωνη γνώμη πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο αποτελείται:

α. από Πρόεδρο πρωτοδικών του Πρωτοδικείου Αθηνών ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο,

β. δύο πρωτοδίκες του Πρωτοδικείου Αθηνών με τους αναπληρωτές τους,

γ. έναν Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με έναν Διευθυντή από το ίδιο Υπουργείο ως αναπληρωτή του και

δ. έναν αιρετό εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων.

Γραμματέας του συμβουλίου και αναπληρωτής του ορίζεται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

3. Τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί ορίζονται με απόφαση του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη.

Ο αιρετός εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων μαζί με τον αναπληρωτή του ορίζονται από τη Διοικητική Επιτροπή της Ένωσης.

Τα μέλη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2, καθώς και ο γραμματέας, ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης συγκροτείται το συμβούλιο της παραγράφου 2 και συμπληρώνεται κάθε θέση μέλους που μένει κενή για οποιονδήποτε λόγο πριν από την λήξη της θητείας του μέλους αυτού. Η θητεία των μελών του είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί.

5. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση, για την οποία συντάσσονται πρακτικά, μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να εκτιμά οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η σύμφωνη γνώμη παρέχεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, μέσα σε δύο (2) μήνες το αργότερο, αφότου το συμβούλιο έλαβε το σχετικό αίτημα του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η ποινή πρέπει να είναι ανάλογη με τη βαρύτητα του παραπτώματος, στο οποίο έχει υποπέσει ο εγκαλούμενος.

Αρθρο 92 **Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης**

1. Οι Πρόεδροι Επιμελητηρίων, τα μέλη των Διοικητικών Επιτροπών των Επιμελητηρίων, τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Επιμελητηρίων, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης και της Διοικητικής Επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξιώμα τους αν:

- α. Στερηθούν τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.
- β. Στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.
- γ. Καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για φοροδιαφυγή, παραχάραξη, κιβδηλεία, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, δωροδοκία, εκβίαση, κλοπή, υπεξαίρεση, απιστία, απάτη, καταπίεση, αιμομιξία, μαστροπεία, σωματεμπορία, παράνομη μετακίνηση αλλοδαπών, παράβαση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, τη λαθρεμπορία και την εμπορία όπλων, καθώς και για παράβαση καθήκοντος.

Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Όταν γίνεται παραπομπή για τα πλημμελήματα της πρώτης παραγράφου ή για κακούργημα με αμετάκλητο βούλευμα ή με απευθείας κλήση, κατά της οποίας έχει εξαντληθεί το δικαίωμα προσφυγής, ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, θέτει τον κατηγορούμενο σε κατάσταση αργίας, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του δικαστηρίου. Εάν εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως.

Άρθρο 93 **Έκπτωση για λόγους δημοσίου συμφέροντος**

1. Οι Πρόεδροι Επιμελητηρίων, τα μέλη των Διοικητικών Επιτροπών των Επιμελητηρίων, τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Επιμελητηρίων, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης και της Διοικητικής Επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων επιτρέπεται να εκπέσουν για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου της παραγράφου 2 του άρθρου 90.

2. Για τον ίδιο λόγο και με την ίδια διαδικασία, μπορεί να διαλυθεί ένα Διοικητικό Συμβούλιο Επιμελητηρίου.
Η διάλυση αυτή συνεπιφέρει και τη διάλυση της Διοικητικής Επιτροπής του Επιμελητηρίου. Στην περίπτωση αυτή γίνεται νέα εκλογή σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος και για το υπόλοιπο της θητείας των διαλυθέντων οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΔΙΜΕΡΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ** **Άρθρο 94** **Ορισμός**

Ως διμερή επιμελητήρια νοούνται τα σωματεία, οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες και οι ενώσεις προσώπων Ελλήνων και αλλοδαπών με έδρα σε ελληνική πόλη και σκοπό την προώθηση και ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και της χώρας ή των χωρών από τις οποίες προέρχονται ορισμένα μέλη του Επιμελητηρίου.

Άρθρο 95

Χρήση της λέξης «Επιμελητήριο»

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εξωτερικών, επιτρέπεται η χρήση της λέξης «Επιμελητήριο» από σωματεία Ελλήνων και αλλοδαπών, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες και ενώσεις προσώπων, που αποβλέπουν στην ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών των χωρών των μελών τους. Κάθε άλλη χρήση της λέξης «Επιμελητήριο» απαγορεύεται απολύτως.

2. Τα Επιμελητήρια και τα Σωματεία του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωμένα να υποβάλλουν στα Υπουργεία Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εξωτερικών έκθεση πεπραγμένων. Αν δεν υποβληθεί έκθεση πεπραγμένων επί δύο (2) συναπτά έτη, είναι δυνατή η ανάκληση του όρου «Επιμελητήριο» με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εξωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 96

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι πρώτες εκλογές για τα όργανα διοίκησης των Επιμελητηρίων και της Κ.Ε.Ε. και η συγκρότηση των Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διεξάγονται με την υφιστάμενη διάρθρωση των Επιμελητηρίων, τα οποία συνεχίζουν να λειτουργούν νομίμως και την υφιστάμενη κατανομή των μελών τους σε Τμήματα μεταξύ της 1ης και της 17ης Δεκεμβρίου 2017. Ως καταληκτική ημερομηνία συγκρότησης των εκλογικών επιτροπών ορίζεται η 15η Σεπτεμβρίου 2017. Για τα θέματα εκλογικής διαδικασίας, που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 372/1992 (Α' 187) και οι διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 95/2006 (Α' 96) και 168/2006 (Α' 180). Η παράγραφος 4 του άρθρου 72 δεν εφαρμόζεται για τις εκλογές που θα διεξαχθούν μεταξύ 1ης και 17ης Δεκεμβρίου 2017. Εκλόγιμοι σε αυτές τις εκλογές είναι όσοι έχουν τα προσόντα του εκλογέα και διετέλεσαν μέλη Επιμελητηρίου τουλάχιστον για τρία (3) έτη, είτε ατομικά είτε ως μέλη ή διαχειριστές προσωπικών εταιριών, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης ή ως μέλη διοικητικών συμβουλίων ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή ως εκπρόσωποι υποκαταστημάτων ελληνικών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων. Δεν είναι εκλόγιμοι όσοι είναι συνταξιούχοι.

2. Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Ελληνικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (Δ.Ε.Ε.) μετά τις εκλογές των Επιμελητηρίων του παρόντος θα διεξαχθούν εντός του μηνός Δεκεμβρίου 2018. Η θητεία των εκλεγμένων οργάνων διοίκησης της Εθνικής Ελληνικής Επιτροπής του Δ.Ε.Ε. ισχύει έως την ανάληψη των καθηκόντων των νέων οργάνων.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 18 ΝΟΜΟΣ 4541/2018](#) και ισχύει από 31/5/2018
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

3. Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Κ.Ε.Ε., μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διεξάγονται εντός τριών (3) μηνών μετά από την εκλογή των νέων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος.

4. Όσοι έχουν ήδη διατελέσει Πρόεδροι Επιμελητηρίου τουλάχιστον μία φορά πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται να επανεκλεγούν στο ίδιο αξίωμα μόνο μία φορά.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η ίδρυση αμιγών Επιμελητηρίων.

6. Οι εταιρίες της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 65 υποχρεούνται από το οικονομικό έτος 2019 να τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Για το οικονομικό έτος 2018 τα Επιμελητήρια υποχρεούνται να υποβάλουν στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης μαζί με τα λοιπά συνοδευτικά έγγραφα, οικονομικούς απολογισμούς του οικονομικού έτους 2017 των εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν συστήσει, όπως ορίζει το ανωτέρω άρθρο.

7. Η επιχορήγηση των εταιριών της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 65 για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών τους και ιδίως της μισθοδοσίας του προσωπικού τους, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου των Επιμελητηρίων, επιτρέπεται μέχρι την 7η Νοεμβρίου 2019. Μέχρι την ίδια ημερομηνία επιτρέπεται και η επιχορήγηση, καθ' υπέρβαση του ορίου της περίπτωσης η' της παραγράφου 3 του άρθρου 65, επαγγελματικών συλλόγων για την κάλυψη μισθολογικών δαπανών υπαλλήλων τους, οι οποίοι διατίθενται σε Επιμελητήρια, με ημερομηνία έναρξης της διάθεσης πριν τη δημοσίευση του παρόντος.

Οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου παρατείνονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2019, αναδρομικά από την 30ή Ιουνίου 2019.

Όπως τροποποιήθηκε με την [Παρ.2 Άρθρο 225 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΝΟΜΟΣ 4635/2019](#) και ισχύει από 30/10/2019
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

8. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζεται ο αριθμός των μορίων που αντιστοιχούν στην προϋπηρεσία και στα καθήκοντα, σε συγκεκριμένη θέση εργασίας, του προσωπικού, που έχει απασχοληθεί επί τουλάχιστον τέσσερα (4) έτη με εξαρτημένη σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου:

α. σε Επιμελητήριο, β. στην Κ.Ε.Ε., γ. στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, τα οποία έχουν συσταθεί από Επιμελητήριο ή από την Κ.Ε.Ε. στην οικεία θέση εργασίας,

δ. σε εμπορικούς ή βιοτεχνικούς συλλόγους ή Ομοσπονδίες αυτών, που διαθέτουν αυτό το προσωπικό σε Επιμελητήριο. Οι ανωτέρω ομοσπονδίες είναι μέλη της Ε.Σ.Ε.Ε. ή της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε..

Αυτά τα μόρια λαμβάνονται υπόψη για την κατάληψη προσωποπαγών ή οργανικών θέσεων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στο οικείο Επιμελητήριο ή την Κ.Ε.Ε. κατόπιν διαγωνισμού που προκηρύσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 μετά από εισήγηση της Κ.Ε.Ε., αναφορικά με τον αριθμό και τις κατηγορίες

υπαλλήλων που απαιτούνται για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων και την εύρυθμη λειτουργία των Επιμελητηρίων. Οι προσωποπαγείς θέσεις συστήνονται με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

9. Τα Επιμελητήρια που έχουν συστήσει εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κοινοποιούν με ευθύνη της Διοικητικής Επιτροπής στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης το καταστατικό αυτών των εταιρειών, διασφαλίζοντας συγχρόνως την εναρμόνισή του με τις προϋποθέσεις που θέτει η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 65. Οι εκθέσεις υποβάλλονται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

10. Η παρ. 8 του παρόντος και η παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2081/1992 (Α' 154), δεν εφαρμόζονται σε προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, το οποίο προσλαμβάνεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος στην Κ.Ε.Ε., σε Επιμελητήριο και σε νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί από την Κ.Ε.Ε. ή από Επιμελητήριο.

11. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 9 του άρθρου 73, οι εκλογές στα Επιμελητήρια Κυκλάδων και Δωδεκανήσου μπορούν να διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία μέσω διαδικτύου, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου ή της Διοικητικής Επιτροπής της Κ.Ε.Ε..

Η παραπάνω εκλογική διαδικασί α πραγματοποιείται μέσω του ειδικού πληροφοριακού συστήματος «ΖΕΥΣ», υπό την ευθύνη της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας» (ΕΔΕΤ Α.Ε.). Προς το σκοπό αυτό, το οικείο Επιμελητήριο συνάπτει σύμβαση παροχής υπηρεσιών με την ΕΔΕΤ Α.Ε. τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Για τα λοιπά διαδικαστικά και τεχνικά θέματα εφαρμόζεται αναλογικά η 11089/26.6.2017 απόφαση της Υπουργού Τουρισμού (Β' 2335).

Άρθρο 97 **Τροποποίηση άρθρων του π.δ. 372/1992 (Α' 187)**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 372/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εκλογική επιτροπή συγκροτείται τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα Επιμελητήρια Αθηνών και Πειραιά και με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τα λοιπά Επιμελητήρια της χώρας και αποτελείται από τους εξής:».

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 15 του π.δ. 372/1992 αντικαθίσταται ως εξής: «Οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στις εκλογικές επιτροπές και στο βοηθητικό προσωπικό αυτών απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή κάθε άλλη επιβάρυνση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 108 του π.δ. 26/2012 (Α' 57). Αναφορικά με το Φ.Π.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2859/2000 (Α' 248).».

3. Στην παρ. 7 του άρθρου 10 του π.δ. 372/1992 διαγράφονται οι λέξεις: «τρεις κατ' ανώτατο όριο».

Άρθρο 98

Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 99 του ν. 4314/2014

Η παρ. 4 του άρθρου 99 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Κάθε χρήση του όρου «Επιμελητήριο» χωρίς την τήρηση των ισχυουσών διατάξεων απαγορεύεται απολύτως. Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων ή οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών οντοτήτων που κάνουν παρανόμως χρήση του όρου αυτού, τιμωρούνται με χρηματική ποινή ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έκαστος, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η είσπραξη των ανωτέρω ποσών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.»

Άρθρο 99

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη της ουσιαστικής ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α. τα άρθρα 1, 2, 3, 3α, 3β, 3γ, 3δ, 3ε, 3στ, 3ζ, 3η, 3θ, 4 παράγραφοι 1 έως 5 και 7 έως 9, 5 παράγραφοι 2 έως 6, 6, 7, του ν. 2081/1992 (Α' 154),
- β. τα άρθρα 95 έως 98, καθώς και οι παρ. 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 99 του ν. 4314/2014 (Α' 265),
- γ. οι παρ. 5 έως 9 του άρθρου 11 και παρ. 2 του άρθρου 6 του π.δ. 372/1992 (Α' 187) και
- δ. η περίπτωση 3 του άρθρου 1 της 78030/2014 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 3586),
- ε. οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 58 του ν. 4484/ 2017 (Α' 110).

Όπως τροποποιήθηκε με [Διορθώσεις Σφαλμάτων Διορθ. Σφαλμάτων 29.12.2017/2017](#) και ισχύει από 29/12/2017

Διορθώσεις Σφαλμάτων Διορθ. Σφαλμάτων 29.12.2017/2017

Στον ν. 4497/2017 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 171/ 13.11.2017/τ.Α' γίνονται οι παρακάτω διορθώσεις:

1. Στη σελίδα 3362 στην β' στήλη, στον 23ο στίχο εκ των άνω, διορθώνεται: το εσφαλμένο: «του ν. 2969/2011» στο ορθό: «του ν. 2969/2001».
2. Στη σελίδα 3404 στην β' στήλη, στον 5ο στίχο εκ των άνω διαγράφεται το εσφαλμένο: «μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του».
3. Στη σελίδα 3414 στην α' στήλη, στον 19ο στίχο εκ των άνω διορθώνεται: το εσφαλμένο: «παραγράφου 6» στο ορθό: «παραγράφου 3».
4. Στη σελίδα 3415 στην α' στήλη, στον 16ο στίχο εκ των άνω διορθώνεται: το εσφαλμένο: «β. τα άρθρα 95 έως 99 του ν. 4314/2014 (Α' 265),» στο ορθό: «β. τα άρθρα 95 έως 98, καθώς και οι παρ. 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 99 του ν. 4314/2014 (Α' 265),».

5. Στη σελίδα 3437, με τίτλο, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IA, Υπόδειγ- μα « Εντολής Ελέγχου», του άρ. 54, παρ. 1, στον 12ο στίχο εκ των ἀνω, διορθώνεται:
το εσφαλμένο: [Η εφαρμογή διατάξεων του ν..../2016 με τίτλο «Άσκηση Υπαίθριων Εμπορικών Δραστηριοτήτων»]

στο ορθό: [Η εφαρμογή διατάξεων του ν..../2017 με τίτλο «Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»].

6. Στη σελίδα 3438, με τίτλο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IB, Υπόδειγ- μα «Εκθεση Βεβαίωσης Παράβασης σύμφωνα με το άρ. 54, παρ. 2, στον 6ο στίχο εκ των ἀνω, διορθώνεται:
το εσφαλμένο: [Άρθρου...του ν. ... /2016, για την ρύθμι- ση του υπαιθρίου εμπορίου με τίτλο «Άσκηση Υπαίθριων Εμπορικών Δραστηριοτήτων»]
στο ορθό: [Άρθρου...του ν. .../2017, για την ρύθμιση του υπαιθρίου εμπορίου με τίτλο «Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επι- μελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»] .

7. Στη σελίδα 3441 στην α' στήλη, στον 20ο, 23ο, 25ο και 28ο στίχο εκ των ἀνω, διορθώνεται:
το εσφαλμένο: «άρθρου 45» στο ορθό: «άρθρου 46». 8. Στη σελίδα 3441 στην α'
στήλη, στον 34ο στίχο εκ των ἀνω, διορθώνεται: το εσφαλμένο «αρ. 39» στο ορθό
«άρθρου 40».
(Από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης)

Πηγή: https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/317230/nomos-4497-2017